

Đàn - bà

DEPOT LEGAL
CHINE
N° 147/3

MỖI SỐ 0\$08

THƯ TỪ NGÂN-PHIẾU
XIN GỬI VỀ:

La Directrice du
Tuần-báo ĐÀN-BÀ
76, WIÉLÉ, HANOI

BA THÁNG..... 1\$00

SÁU THÁNG.... 2,00

MỘT NĂM..... 4,00

CHÍNH-PHỦ GẤP ĐÔI

TUẦN BÁO XUẤT BẢN NGÀY THỨ SÁU — NĂM THỨ NHẤT — SỐ 29 — 6 OCTOBRE 1939

NHỮNG TÌNH TRẠNG GIA-ĐÌNH VIỆT-NAM

BỐ VỢ' và CHÀNG RẼ

Của THUY-AN

Xưa nay chỉ mẹ chồng và nàng dâu mới thành một vấn đề người ta hay bàn tới và nghĩ cách giải quyết để tránh cái nạn mẹ chồng ức hiếp nàng dâu. Còn nhà vợ: ông bà nhạc với chàng rể thì không thấy mấy ai nói tới, coi như sự liên lạc giữa nhà vợ với chàng rể không quan hệ gì và như thế ít xảy ra những chuyện lời thôi để nó thành hẳn một vấn đề như mẹ chồng và con dâu. Cái câu «dâu con, rể khách» đã nói rõ cái địa vị của chàng rể ở nhà vợ là đặc-biệt, chàng rể chỉ thấy ở đây những sự biệt đãi trái hẳn với con dâu được cái hân hạnh coi như con đẻ hưởng không phải những sự âu yếm thành thực đáng lẽ một người con được hưởng, nhưng những bồn phận khát khe, những sự thân mật bạo ngược!

Ấy, đã từng chịu bao nỗi thống khổ bởi cái câu tục ngữ «dâu con...» rồi, mà không hiểu làm sao nhiều chị em bạn gái mình còn tí nạnh muốn anh chàng rể từ cái địa vị «làm khách» xuống cái địa-vị «làm con» tưởng đây là một hình thức nam nữ bình đẳng chắc! Sao chúng ta không nghĩ rộng hơn một chút: kẻ nô-lệ hãy mong cho người khác tránh khỏi cái kiếp nô-lệ, chớ đừng mong người ta cũng mang kiếp nô-lệ như mình.

Nhưng nói thế không phải rằng sự liên lạc giữa nhà vợ và chàng rể cứ lạnh nhạt như một số đông gia-đình bây giờ, sự lạnh

nhạt có thể gieo buồn tủi cho nhà vợ và người vợ, sự lạnh nhạt chỉ ở những chàng rể hờm mình, hờm gia thế nhà mình hơn nhà vợ mới có.

Chàng rể đối với nhà vợ cũng có những bồn phận, nhưng nên do lòng tử tế của người rể, chớ đừng là những bồn phận bất buộc.

Theo chỗ nhận xét của tôi, tất cả sự tử tế hay lạnh nhạt của chàng rể đều do người vợ hết, đây đã đến cái chức trách của người vợ để liên lạc chồng với nhà mình. Đã có nhiều người đàn bà được tiếng là hiền đức vì đã biết thi hành cái chức trách ấy, đáng lẽ đem chuyện xấu của nhà chồng và chồng ra phản nân với bố mẹ, những người ấy chỉ im lặng hay nói toàn sự tốt để giữ cảm tình của cha mẹ đối với nhà chồng mình, nhưng thật ra, cũng nhiều chị em không biết cái chức trách ấy, nhất là các chị em sinh trưởng trong phú quý đã từng cấp dưỡng cho nhà chồng hân vi. Còn gì khó chịu và tủi nhục cho người chồng bằng bà vợ cứ lải nhải luôn: Cậu phải biết cha mẹ tôi xưa cấp tiền học cho cậu... hay giỗ tết nhà tôi cậu không mang đến, hay hôm nay có giỗ ông chú tôi, cụ tôi, bác tôi đã về chơi thế nào cậu cũng phải đến v.v.. Tất cả, bà vợ tưởng là để cho nhà mình biết chồng mình quý mình. Nhưng thật ra, tất cả những điều bất buộc ấy chỉ làm cho người chồng nhìn nhà vợ mình bằng con mắt khó

chịu. Có người vợ quá đáng đến nỗi muốn lấy sĩ diện một cách sai lầm cho chồng và cho mình không xét đến số tiền kiếm ra vừa phải của chồng, khi giỗ tết bên nhà mình, đã mua sắm lễ vật một cách rộng rãi. Người chồng nếu nhả nhận không nói ra, chắc trong bụng cũng có cái cảm tưởng nhà vợ là một gánh nặng mình phải có phần cáng đáng. Và cái tục lệ thông thường chỉ con giai mới là người chính thức cấp dưỡng gia đình càng làm cho người rể thấy phần cáng đáng của mình là quá đáng.

Nhưng càng tăng thêm ác cảm người rể đối với nhà vợ là cái quyền lực mà ông bà nhạc cứ muốn thi hành với con rể một cách gián tiếp: lấy người con gái làm trung gian. Và người con gái nếu không biết suy nghĩ, quen chịu cái quyền lực của cha mẹ từ tấm bé, nhất là vẫn được cha mẹ chiều chuộng yên trí tất cả những lời bàn của cha mẹ mình là đúng. Nay nói với chồng: «Thầy bảo thế này» mai nói với chồng «me bảo thế nọ» Người chồng khỏi đâu tức ngầm nghĩ: A ra mình không có quyền gì với vợ mình hết, mình phải phục tùng cả nhà vợ mình nữa đây.

Còn nhiều ông nhạc bà nhạc không biết điều hơn thế nữa, can thiệp vào bất cứ một việc gì của gia đình con rể. Con gái về nhà thì hỏi thăm hỏi đón xem nhà chồng và người rể đối đãi thế nào. Đáng lẽ cho những lời khuyên nhủ bàn bạc hợp lý, cha mẹ người con gái chỉ biết thương sót con mình, đã thiên lệch bất công, sui xiêm con gái những sự vô lý và vô tình rẽ duyên con gái

(Xem tiếp trang 5)

VỪA ĐI THI VỪA ĐỂ

Đó là sự thật, sự thật của bà nữ-thạc-sĩ văn-chương mới trúng tuyển trong kỳ thi thạc-sĩ văn-chương kỳ mới rồi ở Balle. Dư luận Pháp chưa hết ngạc nhiên vì cái tin cô Jacqueline Ferrand đậu thạc-sĩ số một khoa toán-pháp, thì lại đến lượt ngạc nhiên với bà nữ thạc-sĩ văn-chương Marie claire Boutang. Sau kỳ thi viết bà phải xin ban giám-khảo cái đặc ân là vào vấn-đáp trước tiên vì... ngày lâm-bồn rất gần Quả nhiên ba hôm sau là hôm treo bảng, bà sinh hạ đứa con thứ hai!

Bà đã lập gia-đình từ hồi mới để chân vào trường Cao-Đẳng. Chồng bà là sinh-viên rất giỏi về triết-lý và văn-chương. Đôi bên cùng học với nhau và tâm đầu ý hợp lấy nhau ngay trong niên học đầu tiên và chẳng bao lâu có đứa con thứ nhất. Hai vợ chồng chia nhau chăm nom đứa con vì chính bà Marie claire cho con bú lấy. Bởi thế nên mới có cái giai-thoại này về bà: cứ hai giờ thì bà lại cho đứa bé bú một lần, trong kỳ thi lên lớp bài thi lại mất những bốn giờ. Thành thử đang thi bà phải xin phép ông giám-khảo ra cho con bú. Nhưng lẽ đã định không cho phép thi-sinh đang giờ bài thi được ra khỏi phòng thi. Sau

(Xem tiếp trang 9)

CÔ NỮ' THAC - SĨ SỐ 1

Trong kỳ thi thạc sĩ về Toán học mới rồi ở Pháp, người đỗ đầu là một người đàn bà: cô Jacqueline Ferrand. Tất cả học giới Pháp đều khâm-phục. Một lần nữa, một bạn gái đã tỏ rằng những lời của vài nhà triết học và tâm lý bảo « cái khu vực những con số, những diện tích không phải cái khu vực của người đàn bà » là sai lầm, nguy hiểm!

Nhân sự thắng đoạt vẻ vang của cô Jacqueline Ferrand, nữ sĩ Henriette Sauret viết những giòng mà chúng tôi dịch sau đây: « Vẫn biết những nhà triết học bị quan không đến nỗi như anh chàng nào đó bảo rằng vì công-ích cho xã hội nên cấm đàn bà đọc sách, nhưng các ông ấy cũng nói: « Trừu tượng là một sự bất-khả đối với người đàn bà » còn Kant nhà triết học Đức thì nói: « Phải nên để những môn học trừu tượng cho cái trí óc vững vàng, và chịu khó của người đàn ông. Bởi thế người đàn bà chẳng nên học môn kỹ-hà-học ». Nữ sĩ Ý Lombroso cũng nói: « Toán học, lý học, biện-thuyết không phải là những môn học hợp với tính cách người đàn bà. » Một triết học gia khác thì cho rằng sự nghiên cứu khổ công, sự vững vàng trong lý luận, sự mạnh mẽ sâu sắc trong tư tưởng: chỉ người đàn ông mới có. Nhưng mặc dầu những ông có

một ý tưởng hẹp hòi về trí thức người đàn bà, tự làm linh canh ngăn giữ người đàn bà không được vào vườn khoa học, nhưng người đàn bà vẫn dưng hoang đi vào như thường. Lẽ thiên nhiên bất cần lý lẽ riêng của bọn đàn ông, vẫn phú một khối óc toán pháp cho người đàn bà cũng như thiên nhiên đã đem cái khéo léo may cắt khâu vá cho một người thợ đàn ông! Và lịch sử đã cho ta thấy những bậc phụ nữ tên tuổi rõ ràng trong vườn khoa học, nói gần ngay đây như bà Curie, bà Irène Joliot Curie. Và hẳn là từ đây người ta hết dám bảo những người đàn bà thông thái ấy là « con khỉ của người đàn ông » (nghĩa là bắt chước đàn ông) là quái tượng trong nữ giới hay là những con vật đồ đại như lời của Patin.

T. dịch

Thưa bà, xin bà nhớ cho: giữa một bàn tiệc không phải là nơi « họp hội đồng » để các bà « khảo » nhau về việc gia-đình. Vậy thì xin các bà chớ lời chuyện riêng ở nhà ra sen lẫn vào giữa những câu chuyện có tính cách xã hội, những câu chuyện về văn-chương, về âm nhạc mà chúng tôi đang nói với nhau.

Cô PHI-CẨM

Bạn cô xưa nay là người có tính vui vẻ. Nhưng nếu một hôm nào đó, cô thấy bạn ít nói, ít cười, như vậy dù cho kém thông minh đến đâu nữa thì ít nhất cô cũng lơ mờ hiểu rằng hẳn bạn có điều buồn bực chi đây. Ở trường hợp ấy, nếu cô không tìm được câu hỏi khéo léo để an ủi bạn thì tốt hơn là cô nên lấy sự im lặng để tỏ dấu kính trọng sự buồn của bạn. Xin cô chớ hòa nhau với các bạn khác mà xúm quanh vào người bạn « im lặng » kia để nói những câu khôi hài vô duyên đến nhạt nhẽo. Vì như vậy thưa cô, không những bạn cô không hết buồn mà còn ác cảm thêm với vai « hề » cô đóng « nhăm sen » ấy nữa.

Cô THANHQUÝ

Xin cô chớ bỏ bỏ những câu như thế này ở ngoài đường với các bạn.

— Chúng mày ạ! « thằng cha » ấy nó « cảm » tao dữ lắm, nó cứ lẻo-ẻo theo đuổi tao hoài. Để một hôm nào đó tao sẽ « lật tẩy » nó một võ chơi cho bỏ ghét.

— Thưa cô, những người có giáo-dục không bao giờ người ta thốt ra như thế đâu.

BÀ TỔ-HUY

Đã đành hay nghịch ngợm là một dấu hiệu của sự « vui vẻ trẻ trung, » nhưng xin cô chớ quá lạm cái « vui vẻ trẻ trung » ấy để làm cho bạn cô thành ra một trò cười cho thiên hạ. Một thí dụ: cô chớ nên lấy những mảnh giấy lén gài lên mái tóc chéo khăn của bạn, hoặc cô dán những mảnh giấy ấy lên sau lưng của bạn, hay là thắt vạt áo sau của bạn lại làm thành từng nút một. Đã nghịch như thế, mà đến lúc bạn ra về, cô lại ác nghiệt đến không bảo cho bạn biết nữa. Thưa cô, cô thử tưởng tượng hộ: một người thiếu nữ đi ở ngoài đường mà có những « dấu hiệu » ấy thì người ta sẽ ra sao?

Thưa ông, người thiếu-nữ đó là bạn của một người bạn gái ông, mà vì người bạn ông giới thiệu nên giữa ông và người ta cũng đã có đôi lần nói về những vấn đề văn - chương, triết - lý chẳng hạn. Nhất nữa ông lại biết rõ thiếu-nữ đó là con nhà nề nếp. Và xưa nay người ta vẫn tỏ ý kính trọng ông vì người ta tin ông là một người có học thức, có giáo dục, và hơn nữa, ông cũng ở một gia-đình nề nếp như người ta. Trước mặt người ta, ông vẫn gọi người ta là chị. Vậy mà sao ông lại đi nói với người bạn gái của ông (vừa là bạn của người ta) những câu như thế này:

— « Tôi nhờ chị H. nói với cô M. hộ tôi rằng tôi yêu cô ấy lắm »

— Thưa ông, nếu đó là một cảm tình thành thực của ông đối với người ta thì người ta còn có thể tạm tha thứ cho ông được! Nhưng ông lại nên biết: « phạm một tình yêu chân thực thì không bao giờ người ta lại đi nói ra với một người khác ». Vậy có lẽ chỉ là ông nói đùa cho vui câu chuyện? Nhưng ông nên định thần lại xem người thiếu-nữ đó

(Tiếp theo trang 5)

CHỮ' MỚI

IN DEP!

BẢN QUẢN XIN GIỚI THIỆU CÁC NGÀI, NHÀ IN TRUNG-BẮC TÂN-VĂN TRƯỚC Ở PHỐ HÀNG BÔNG 61-63, NAY GIỌN LẠI SỐ 107, PHỐ HÀNG BÙOM, HÀ NỘI. CHUYÊN IN SÁCH, GIẤY MÀ NHÀ BUỒN, BÁO CHÍ, SÁCH HỌC TIỂU-THUYẾT BẰNG CHỮ TÂY, QUỐC NGỮ. CÔNG VIỆC LÀM RẤT NHANH CHÓNG. BẢN QUẢN GIỌN NHÀ MỚI VÀ VẼ NHIỀU KIỂU CHỮ TÂN THỜI VÀ SỬA ĐỔI CÁC GIÁ IN KHÔNG ĐÁU RẺ BẰNG MONG CÁC NGÀI Ở GẦN XA CHIẾU CỐ, BẢN QUẢN RẤT LẤY LÀM ĐA TẠ.

Các ngài muốn cần hỏi gì về việc in xin viết thư cho ông: PHAM - HUU - KHANH

nhà in RUNG - BAC Tân-văn

107, Rue des Voilles

HANOI. Téléphone: 355

BẠN HÀNG PHƯƠNG TÂY

Của NGUYỄN-THỊ-KIỆM

Bài điều tra về chợ Đồng-Xuân của hai bạn Phi-Phụng — Ngọc-Minh đã làm cho chị em trong Nam vui cười. Vui cười vì các cô các bà cũng đã bị mảnh khoé bạn hàng chợ biệt đãi từ lâu.

Có lẽ các chợ ở Nam Trung Bắc, mỗi chợ cũng có hạng nữ anh hùng thế ấy và nơi nào cũng đông đảo những người mua thiệt thà, đã trả đắt lại bị lời thôi.

Theo lời tôi hỏi những bạn gái có sang Tây học, thì bạn hàng mĩcaocũng lỗ mãng như những đồng nghiệp da vàng của họ.

Tuy ở bên Pháp, đồ bán ở chợ đều có treo giá, song lựa chọn chê khen cũng chẳng phải dễ đâu.

« — Sao con cá này không tươi vậy bà ?

— Tươi chó sao lại không ! Nó còn tươi hơn cô đã, cô bé ! »...

Đấy và nhiều lời phê bình khác cũng chất ọc.

Ta có câu « Trai khôn tìm vợ chợ đông ». Chẳng biết người trai khôn ấy lựa vợ trong đám thiếu-nữ ngoan-ngoãn mà rụt rè như hai bạn Phi-Phụng, Ngọc-Minh tôi, hay là tìm trong số các cô bạn hàng giỏi nói lanh lảnh, có tài « khủng-bổ » người mua ?...

Tôi có đọc một bài của Jean Barreyne, một đồng nghiệp bên Pháp, nói về thủ-đoạn của người buôn đạo. Có lẽ hôm đó ông Barreyne túng bài, lần quần lên xuống đầu đường xó chợ mới có dịp thấy cái biệt tài của các anh bán đạo. Rõ thật họ là những kịch-sĩ rành nghề mà chợ búa là một hi-viên linh-hoạt nhất các bạn nên nghe ông Barreyre thuật đây.

«... Bán thức gì chẳng kể, họ có thiên-tài quán cáo và màu-mỡ của nhà hùng biện. Ban mai này, tôi đứng nghe anh buôn khăn lông, nắp bàn, khăn lau tay, lau bát, rao hàng giữa chợ

Gian hàng của anh chỉ có một tấm thiếc che nắng do một hai khúc cây dựng ngay lên và một tấm vải gai cột xéo như chiếc buồm ghe phấp phới, để bảo hộ mấy chồng khăn bày dưới đất. Anh đứng trong cảnh ấy tựa như nghệ-sĩ trước màn hát. Tuyết mùa đông làm cho chót mũi anh xám xanh, gió lạnh buổi sáng làm da mặt anh trịnh dầu, lộ cặp mắt sáng quắc, càng giống kếp hát đậm mặt ra tuồng.

Chàng ta khởi sự tấn-hăng rồi thỉnh linh hét lên một tiếng to, như quân giặc thất chiến hay là thắng trận.

Bao nhiêu người đi chợ liền xách giỏ men men lại, tách bỏ hàng bông, hàng rau, hàng thịt... thấy trăm mắt ngó lên, anh mới cất tiếng : « — Quý ông, quý bà ! các ngài thử xem bốn chiếc khăn lau này (torchon) bằng chỉ thiệt tốt, xé không rách, giặt không phai. Các

ngài biết tôi mua bao nhiêu hay không ?... »

Không ai trả lời. Anh tỏ vẻ ngạc nhiên và thất vọng vì không ai đoán được giá-trị bốn chiếc khăn. Anh mới nhắm một mắt, rồi nói nhỏ :

— Chỉ có hai mươi sáu quan thôi !

Dường như theo ý anh, mua được giá đó là hết sức may mắn đặc biệt.

Bây giờ anh đổi giọng nghiêm nghị.

— Buôn bán phải có lời, mà lời chút ít mới đáng là thương gia lương-thiện... cho nên tôi chỉ tính lời hai quan thôi, và bốn chiếc khăn này tôi bán lại hai mươi tám quan. Thế này các ngài định lấy cho tôi hay không ?...

Chưa ai trả lời, thì anh vu nói tiếp, dường như anh đã hiểu ý nghĩ của người nghe.

Không đâu, các ngài không mua rõ khổ !

Rồi liền đẩy anh trở giọng vô cùng thiết yếu, không thua bà Sorah Bernhardt, không kém Greta Garbo.

— Tôi đói quá. các ngài ạ ! Nếu tôi muốn bán đủ vốn thì các ngài sẽ ngánh đi cả. Nhưng tôi đói quá ! Phải làm sao bây giờ ?.. Thôi ! Tôi đành bán bốn chiếc khăn chỉ hai chục quan đấy !

Trong nhóm người xem chưa có ai cử động, thì anh liền đưa bàn tay lên cao, tỏ dấu rằng mình còn nói tiếp, còn thổ lộ nhiều sự bí ẩn nữa.

— Thế mà các ngài không khứng mua đấy kia mà ! Tôi đã biết thế !

Bỗng anh đổi sắc mặt ra vẻ khinh nhục.

— Ấy ! buổi kinh tế khủng-hoảng đấy ! Các ngài cũng chả còn hai mươi quan trong túi mà tôi thì đói lắm. Thôi ! tôi chả tính toán gì cả, Bốn chiếc khăn chỉ bán 18 quan thôi...

Không, chỉ 16 quan... Này này 15 quan thôi, các ngài ạ !...

Thế mà các ngài lặng thỉnh sao ?...

Rồi đó, anh bán hàng ra về đau đớn khổ sở, anh nhắm mắt thở dài.

— Ối giời ! Thế này thì tôi bán rẻ, tôi phá hại tôi, tôi tự phát mãi, tự khánh tận tôi đấy mà ! Các ngài không nỡ để tôi đói ? Thôi thì các ngài lấy cả bốn chiếc khăn lau này, luôn ba chiếc khăn tay, luôn cả tấm nắp bàn này, các ngài lấy hết cho tôi, chỉ trả 10 quan thôi. Lấy đi các ngài, ôm tất cả đi chỉ có 10 quan ! Ối giời cơ-hội này mà tôi còn tiếc gì nữa !... Chính tôi đã ác nghiệt mua mấy món đồ ấy của một người không khổ bị chày nhà. Các ngài không vui lòng tể độ những kẻ khốn nạn hay sao ? ? 10 quan thôi ! 10 quan thôi các ngài !... »

Cầm lòng không được nữa, tôi (đây là lời Jean Barreyne) liền chia tay mua giúp anh bán đạo.

Rõ thật xem kỹ thì bao nhiêu thứ ấy chả đáng sáu quan, Nhưng tôi đã trả tiền xem anh đóng trò hay đáo để. Các ngài thử nghĩ từ 28 quan mà sụt xuống giá 10 quan, anh bán đạo đã phí ra bao nhiêu hỉ, nộ, ái, ố.

Có kém gì một nghệ sĩ kịch trường đâu ? »

Tòa-báo ĐÀN-BÀ 76
phố Wiéle tức là phố
Trường Thê-dục Hanoi

Mấy lời khuyên trong khi ngủ

Biết ngủ cũng là một nghệ thuật mà ta ít hiểu đến những

Hình số 1. — Nếu bạn hay ợ chua lên cổ họng thì khi ngủ nên nằm ngửa hoặc nằm về phía bên phải — dạ dày luôn thì sẽ thấy đau.

cái cần chỉnh của nó, bởi vì thường ta không biết theo lời dặn của thầy thuốc cho đúng cách, mà giấc ngủ có khi kém đi hoặc nằm không ngay thẳng hay có những thói quen không tốt.

Chọn chỗ ngủ, thoáng khí và yên tĩnh cũng chưa đủ, còn

Hình số 2. — Nếu bạn muốn giữ cho da đẹp và cổ không có nếp nhăn nên nằm gối thấp. Như vậy máu chảy được dễ dàng khiến màu da tươi sáng.

phải biết cách ngủ tùy theo với sức khỏe của mình. Giấc ngủ cũng rất quan trọng cho sắc đẹp nữa. Có một cách làm cho mình được khỏe mạnh, dễ chịu đối với người khác, và tự mãn, đó là nên có sự nghỉ ngơi đều đều. Nên ngủ sớm vì khi bắt đầu khuya, buồn ngủ mà ngủ ngay được, vẫn tốt hơn là để cho quá giấc rồi sau không ngủ được. Người lớn ngủ một đêm 7 tiếng đồng hồ

Hình số 3. — Nếu bạn bị đầy hơi mà thấy ợ hơi thì nên nằm sấp tay để dưới bụng, như vậy sẽ ngủ được yên hơn.

là đủ, nghĩa là đi ngủ 10 giờ, và sáng dậy 5 giờ. Trẻ con thì nên cho ngủ lúc 9 giờ là vừa — Nhưng khi đi ngủ phải làm sao cho ngủ ngay được mới khỏe, chứ nếu trằn trọc thì càng hay nghĩ vẩn vơ, buồn rầu, lo lắng, rất hại người.

Mười cách làm cho dễ buồn ngủ

I Không nên uống thuốc ngủ nhưng nếu cần lắm thì uống một tí trong ít hôm cho có thói quen.

II Những thuốc có chất chính của nó như Valériane, Cratogegus, Passiflore, không phải là thuốc ngủ. Ta dùng không hại mà dễ ngủ.

III Uống một chút nước vô buối trước khi ngủ rất tốt.

IV Một cốc sữa nóng cũng làm cho nhiều người dễ ngủ.

V Tập thở mạnh trước cửa sổ dăm bảy lần, hay nằm thẳng trong giường một lúc cho tỉnh cũng sẽ buồn ngủ.

Hình số 4. — Nếu bạn khó ở và lại ho luôn luôn làm cho khó ngủ, thì nên kê thêm một cái gối nữa dưới đầu nằm cho cao lên. Như thế sẽ bớt ho, và dễ ngủ.

VI Đắp nước nóng hay để chai nước nóng vào mắt cá chân trong khi đi ngủ, rất tốt cho những người có tính hay bực bội.

VII Điều cần nhất là phải sơ đồi hết những sự bối rối trong đầu trước khi ngủ.

Hình số 5. — Hãy bỏ lối nằm co quắp. Vì nằm thế làm ép các cơ quan trong người. Bạn sẽ thấy được thoải mái dễ chịu hơn nếu nằm duỗi hai chân xuống một ít.

VIII Hãy nhắm đi nhắm lại trong trí một câu nói rất nhạt như thế này để có thể chóng

buồn ngủ : quả đất quay chung quanh mặt trời, quả đất quay chung quanh mặt trời.

Hình số 6. — Không nên dùng luôn thuốc muối « bicarbonate de soude » có hại cho dạ dày. Nếu khó chịu trong mình, thấy đầy, nên uống một viên « Hydrate de magnésie » chiêu với nước nóng.

IX Hôm nay bạn mệt quá đi cả ngày, làm việc nhiều lắm hãy uống một viên, « Aspirine » trước khi vào giường nằm.

Hình số 7. — Nếu tim đập nhanh : chớ nên nằm về phía tay trái, và nếu hay ngáy, nên tránh nằm ngửa.

X Nếu không muốn ngáy, thì đổ vào mỗi lỗ mũi một ít giọt nước muối, rồi nhỏ ra đằng miệng.

Còn một điều mà ta nên nhớ nữa, là trong khi ngủ, dù trời lạnh mặc dầu, ta chớ nên đắp chăn trùm hùm, vì như vậy sự thở của ta chỉ có toàn thán-khí mà thiếu dưỡng khí, rất hại người.

ĐÀO-PHI-PHỤNG

ĐỐI CHIẾU SỨC LÀM VIỆC CỦA NGƯỜI DÀN-ÔNG và DÀN-BÀ

Tờ tuần báo Confidences ở Pháp mới tuyên bố kết quả cuộc trưng cầu ý kiến các độc giả báo ấy về vấn đề: « Trong công việc, về mọi phương diện, người đàn bà có ngang với người đàn ông không? »

Do theo những câu trả lời báo ấy nhận xét thấy mấy điều này: 10/ người đàn bà tình thế bắt buộc mới phải đi làm việc bên ngoài, và lúc nào cũng mong một sự tinh cờ hay một cuộc hôn nhân đến giải phóng cho mình khỏi đi làm việc.

20/ Trong công việc người đàn bà cũng đem hết trí cần thận, trí thông minh, quyền lực và sáng khởi như người đàn ông vậy. Báo ấy còn ghi thêm một điều là các độc giả trả lời cuộc trưng cầu kia đều nhận rằng: công việc ngang nhau, nhưng người đàn bà vẫn bị trả lương thấp kém hơn, và vì thế nên số đàn ông thất nghiệp càng tăng theo với số đàn bà ra làm việc. Phải có những quy tắc khác định đoạt lại lương bổng người đàn bà mới tránh được sự nói trên.

Nhân tiện, chúng tôi chép lại đây những câu hỏi của báo ấy, và những câu trả lời của độc giả tính theo phần trăm.

1) Người đàn bà, dầu khỏe mạnh, có đủ sức chịu đựng gì a giảng để có thể sản xuất ngang với người đàn ông, khi làm công việc nặng nhọc luôn trong mấy giờ đồng hồ không!

69 độc giả trả lời chắc chắn là có — 18 người trả lời không thể được, 13 người trả lời lưỡng lự: có thể.

2) Tính chất người đàn bà có dễ làm cho họ đăng trí với công việc hơn đàn ông không?

33 : có. 46 : không. 21 : có lẽ.

3) Đối với một phần đông đàn bà, công việc có phải là một sự tạm thời cho qua ngày giờ hoặc một điều bắt buộc, để đợi cơ hội như đám cưới chẳng hạn đến cho mình được ở nhà không?

40 : có. 33 : không. 21 : có lẽ.

4) Có phải là một sự hiếm khi ta gặp một người đàn bà thiết tha công việc hơn là người đàn ông không?

26 : phải. 68 : không. 6 : có lẽ.

5) Người đàn bà có hơn người đàn ông trong sự chỉ trích các

bạn đồng sự đề tăng giá trị cho mình không?

38 : có. 41 : không, 21 : có lẽ.

6) Người ta nói rằng tính dóm đáng thường làm cho người đàn bà mỗi ngày bỏ bê trễ công việc mất mười phút, như thế có đúng không?

33 : có, 55 : không, 12 : có lẽ.

7) Có thật người đàn bà có tính chất chường thay đổi luôn nó làm cho không thể kiên gan theo đuổi một công việc cho đến nơi đến chốn không?

32 : có, 50 : không, 18 : có lẽ.

8) Người ta vẫn bảo đàn bà hay dễ cảm xúc, nên khó sai bảo truyền lệnh lắm. Nước mắt, sự dễ tức giận, làm cho họ không thấy điều lợi trong lời cảnh cáo của chủ nhân, có thật thế không?

40 : có 46 : không 14 : có lẽ,

9) Người đàn bà có thiếu năng lực quyền hành để đứng chủ trương một công việc mà dưới quyền lại là những nhân viên đàn ông không?

28 : có, 48 : không, 26 : có lẽ

10) Có nhiều người nói rằng trong giới làm công, người đàn bà công xá ít hơn, làm cho số đàn ông thất nghiệp tăng lên, và cần phải có thể lệ định đoạt lại công xá người đàn bà. Những người nói thế có đúng không?

54 : có. 33 : không, 1 : có lẽ.

10) Người ta vẫn nói công việc của người đàn bà vẫn kém phần sáng suốt, rõ ràng hơn công việc của người đàn ông. Có đúng thế không?

15 : có. 80 : không, 5 : có lẽ.

T. dịch

Ai cũng nên mua thử một bức
mành trọc
của hiệu

Roystor

6, RUE DE LA MISSION — HANOI

HIỆU ẤY CÓ XƯỞNG CHẾ

TAO CÁC THỦ MÀNH MÀNH

Y - MÔN

DIỆM - MÀN

CHÂN-PHONG

Bằng trúc sơn đủ các màu rất

bền và rất mỹ thuật, sáu bằng

-- giây thép không đứt. --

Ai muốn kiểu nào cũng được,

thì sẽ thấy vừa được tiện lợi

-- mà lại rẻ tiền. --

BIỆT LY

Tặng cảnh Cát-bà

Lòng ta tràn ngập nỗi buồn
Như người đứng ngả ba đường nhớ ai,
Trái tim hồi hộp thở giải,
Hòa theo với tiếng bốn trời tiền đưa.

Sáng nay: mây trắng bơ phờ,
Gió ngừng. Mặc dặng lau thưa bên nguồn
Bề sâu lệ bạc trào tuôn,
Chim sầu ca khúc đàn buồn, buồn lênh.

Cỏ vườn dầm lệ long lanh,
Mỗi dòng châu, mỗi mảnh tình biệt ly,
Nước than thở dưới chân khe,
Nhớ ai, núi đứng dựng bia mờ trời.

Ta đi bước chẳng nở rời,
Bao lòng đau tiếc, bao lời sót sa,
Muốn ôm vũ-trụ bao la,
Rết vào bên trái tim ta không rời.

VÂN-ĐÀI

CHU YỆN RIÊNG BỐ VỢ VÀ...

(Tiếp theo trang 2)

Có phải là một người ông có thể nói đùa được không đã chứ! Riêng về phần người thiếu-nữ, từ hôm người ta nghe được câu nói ấy thì bao ý kính trọng, bao tình mến phục của người ta đối với ông từ trước nó điều lên mây hết cả. Và người ta cứ phân vân không hiểu ông là hạng người nào?

Vậy thưa ông từ sau ông nên cần trọng hơn chút nữa.

Ba THẶNG Bà MAI-LÀM

Yêu cô, người ta viết thư tỏ tình cùng cô, nếu cô không yêu lại người ta thì cô cứ im lặng có hơn không? Sao cô lại nỡ đem bức thư vô tội kia chuyển hết cho bạn này đến bạn khác xem, rồi cô lấy đó làm một trò cười cùng các bạn, hoặc một điều sung sướng cho lòng ích kỷ của cô! Cô đừng nên nhân tâm quá thế.

Cô nên nhớ: một người hiền hậu không bao giờ người ta nỡ đem tình của ai ra riêu cợt hết, dù mỗi tình đó không làm cho trái tim người ta rung động mặc lòng.

Cô THU-QUỲNH

(Tiếp theo trang 1)

Trái với một chuyện xưa nói rằng có ông bố vợ đi qua nhà ngang nghe bà vợ hỏi dò con gái đã lấy chồng về chơi nhà, cách đối đãi của nhà chồng, lập tức gọi vợ và con lên răn dạy. Đó là một sự phải. Ở trường hợp này: ông nhạc bà nhạc nên thực hành câu: con gái là con người ta. Chỉ nên đứng xa xa và liệu chiều giúp đỡ con gái, chàng rể một cách có ý thức, đừng nên như nhiều nhà lại lãnh đạm vô tình quá với chàng rể, thì làm gì người rể không thân mến nhà vợ và làm gì có cái câu tục ngữ người đời: «Bố vợ phải dấm.»

Tóm lại vấn đề nhà vợ và chàng rể cũng có nhiều chỗ giống như vấn đề mẹ chồng và nàng dâu.

Biết bao nhiêu gia đình trẻ đã mất cả hạnh phúc chỉ vì không có một ý thức hợp lý để giải quyết hòa hợp.

THU-LINH

Mùa thu đã tới với một chút gió lạnh lạnh. Các cửa hàng bán len đã tập nập những bóng dáng yêu kiều đến chọn lựa màu len để sắp làm thành những chiếc áo khéo léo. Người ta sắp lên tiếng ca-tụng cái thi vị ngồi bên cửa sổ, giờ cuốn len đan áo cho người xa xôi. Nhưng chị em hãy nghĩ đến chị em trước đã. Bích-Dương tôi xin cống hiến chị em một kiểu áo dài đan bằng len, và một kiểu khăn quàng. Các bạn mua len làm ngay từ bây giờ để kịp mặc với ngọn gió đầu tiên kéo rồi chậm quá lại thành « áo nàng bán » mất chăng.

N° 1 Khăn quàng bằng laine đan.— Mua laine zéphyr, hay laine bouclette, hoặc laine genevieve A. Bắt đầu đan miếng đầu, đan ngang (xem hình vẽ A), trừ dần hai bên cho xuôi thành cánh bướm. Lúc còn độ 25, 30 mũi thì dừng trừ nữa, cứ để thế mà đan thẳng cho thành một đoạn dài (B), quàng ở cổ. Đo vào cổ, khi nào vừa đủ vòng, trừ một chỗ trống (C) để nút mũi khăn qua chỗ ấy. Đầu này, phải thêm dần mũi ra, chiều trên thêm ít, chiều dưới, giòng nào cũng thêm một mũi. Đan khăn này bằng point de riz. Quàng rất đẹp, trông thanh nhã và lịch sự, nhưng về mùa xuân đã ít lạnh, chị em có thể dùng khăn mỏng, kết noeud ở vai, hay đan mẫu khăn ấy bằng laine cũng đẹp. Những mẫu khăn quàng khác.— Đan chỗ cổ ngắn

liền với hai tua. Đan aiguilles, và laine zéphyr trắng rất đẹp.

N° 3 Áo dài đan bằng laine.—

áo trẻ con rất đẹp. Người ta lại còn đan cả áo dài của đàn bà, cape hoặc manteau nữa. Cái cape đan kể cũng nhiều chị em dùng rồi và không lạ nữa. Đàn bà Âu, Mỹ có mặc áo dài đan bằng laine, chị em đã biết đan, nhất là bây giờ y phục đã cải cách, há không đan mặc cho đẹp sao? Lần này hiến chị em mẫu áo dài đan bằng laine, rất thanh nhã, lịch sự mà đan không khó. Áo dài nên phải tốn công mà đan lâu thôi, không khó gì hơn đan pull-over hoặc gilet. Bắt đầu đan point de feston hay point de fougère à relief cho gấu dăng point de feston. Lên cao độ 7, 8 cm lại bớt mỗi đầu một mũi. Càng lên

nên đan các mẫu jour vì trông, không được lịch sự — Có thể đan cải mẫu cho đẹp, tùy theo ý chị em muốn. Cổ tay áo đan như gấu áo.

BICH-DUONG

THO' TIN

« Từ nay các bạn xa gần muốn gửi thư cho cô Đào-phí-Phụng thì xin gửi về tòa báo.

Ông Tô-ngọc-An Việntiane Bà Trích-vân-Ngân Vinh. Ông Nguyễn-hữu-Lâm Hôn-quản. Cô Trần-thị-Nga Quảng-yên. Ông Trần-hữu-Hồng Bort-Bayart. Ông Trịnh-văn-Thông Savanaket. Cô Nguyễn-thị-Nghĩa Vientiane. Ông Đào-văn-Văng Cũ-chi.

Đã nhận được mandat xin cảm ơn quý vị.

Cùng độc-giả và các Đại-lý

Có một số độc-giả và đại-lý phiên về việc nhận được báo chậm. Chúng tôi thanh minh một lần nữa rằng bao giờ báo « Đàn-Bà » cũng gửi nhà giấy thép bữa thứ năm và cứ lễ thường thì các độc giả và đại-lý ở Trung-Bắc nhận được bữa thứ sáu, ngày báo ra. Nhưng vì tình hình hiện thời, nên báo phải kiểm duyệt lại một lần nữa ở nhà bưu điện, thành thử báo phải nằm ở nhà bưu điện Hanoi, 2, 3 ngày, có khi tới 4 ngày mới được gửi đi nơi khác; sự chậm trễ ở đó. Hết thấy các báo cùng chịu một số phận ấy, xin các độc-giả và đại-lý lượng tình cho.

Đ.B.

Những độc giả đã trả tiền cho bà Thu-Vân Thakhek.

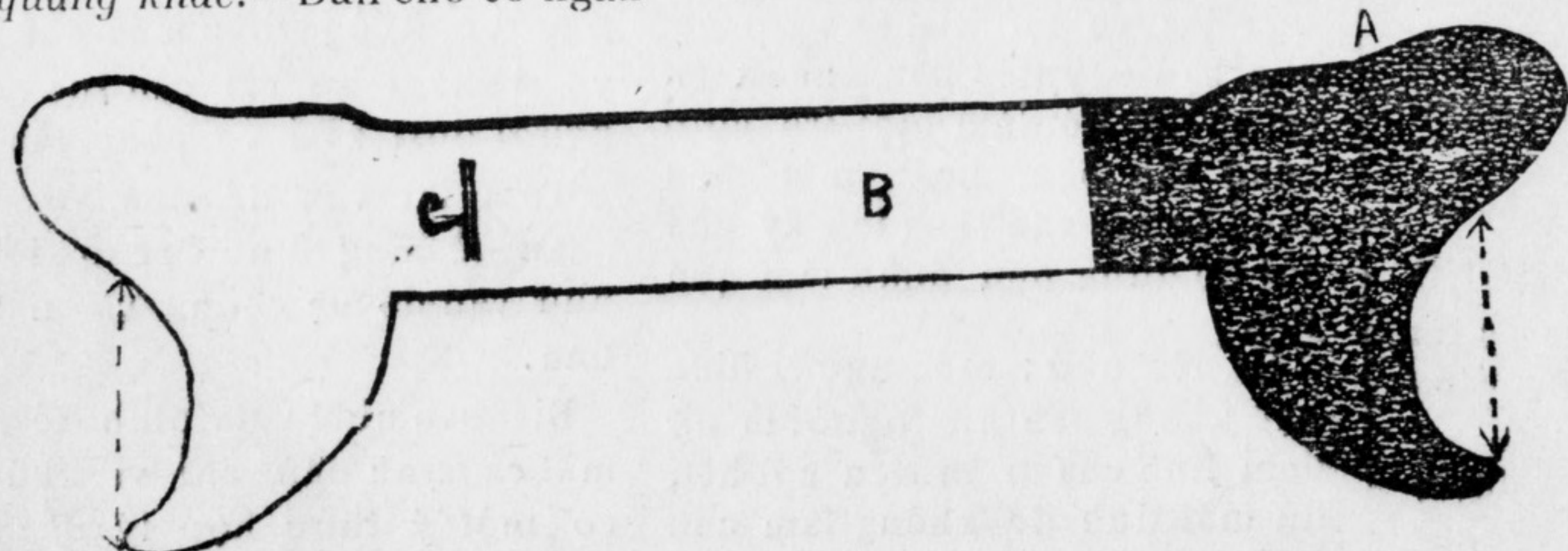
Ông Phạm-dinh-Trọng	1\$,00
Ông Nguyễn-văn-Đạt	4\$,00
Ông Nguyễn-văn-Thiện	2\$,00
Ông Nguyễn-văn-Lữ	2\$,00
Ông Phạm-dinh-Dy	1\$,00
Ông Bùi-dinh-Tiếp	2\$,00
Cô Nguyễn-thị-Nga	2\$,00
Ông Nguyễn-hữu-Cần	2\$,00
Ông Hồ-văn-Tường	4\$,00

TRUONG VU-KHUE

Do chánh-phủ cho phép mở từ năm 1939 chuyên dạy

TOC KY (Steno) *
KE TOAN (Comptabilité)
DANH MAY CHU (Dactyle)

Hôm nào vào học cũng được ở xa học bằng cách gửi thư

rồi đầu khăn cài bằng cúc agra-fe luôn dưới noeud. Noeud đan

Người Âu, Mỹ chế ra nhiều mẫu đan và nhiều mẫu quần

càng thót. Khi đo đến đáy lưng đan ít giòng rồi thêm dần hai bên cho rộng ra. Trừ nách như trừ nách áo gilet hay áo pull-over có tay. Hai bên nếp cần đan point de riz, rộng độ 2cm5. Dữa vạt áo đan point de jersey có kẻ chữ « V » đan point de riz. Mẫu đan vạt áo, cũng có thể

đan nhiều mẫu khác có vẻ thanh nhã một tý, nhưng khôn

THẾ MỚI LÀ NÔ-LÊ

Chính vậy, các bạn ơi, chúng ta là những kẻ nô-lệ vô cùng, mà không phải ai bắt ép ta như thế, chẳng qua tự chúng ta lại buộc mình vào tròng đó. Cái tâm nô-lệ ấy chỉ vì ta muốn mà có vậy.

Chúng ta là nô-lệ cho cổ nhân, nô-lệ cho thành kiến, chúng ta hoàn toàn là những kẻ thù ghét đời nô-lệ mà thực lúc nào ta cũng vẫn chạy theo nó. Thế thì hành vi ấy và sự đến bù ấy, ta còn oán trách ai được.

Các bạn ao ước tự do, mà thật các bạn có hiểu tự do là làm sao không? Tự do chẳng phải là những cái bảm ngoài đầu, hay những cái huênh hoang hão, những cái làm xằng vô nghĩa lý. Muốn có tự-do là phải có một sự suy xét kỹ càng. Rồi cái tự do ấy có ở tự trong lòng mình trước nhất. Vậy dĩ nhiên, có không nô-lệ cho thành kiến hủ bại nữa thì mình mới có thể có cái tự do chân chính tận tâm hồn được.

Nay chúng ta hãy hiểu đến cái nghĩa của hai chữ thành kiến đã. Nó chỉ là tất cả những lẽ lỗi cũ, những thói quen của từ mấy đời ông cha truyền lại. Những lẽ lỗi ấy đã ăn sâu vào óc ta như mọc rễ đâm chồi, nên sau đây, nhiều khi ta nhận thấy, trong cái đời sống của ta, nó chẳng hợp tí nào, nó vô lý hết sức, và nó không còn gì đáng liên lạc với ta nữa, nhưng chỉ vì quen đi, quen từ mấy thừa nay rồi, nên ta cứ đành chịu lún nó. Ngày hôm nay ngày mai, đời này đời khác, ta vẫn không dám chống chọi với nó, thế là nó lấn át ta và khiến cho tinh thần ta bị nô-lệ mãi mãi.

Chắc các bạn cũng thấy rõ: mỗi khi ta nghĩ điều gì mới lạ, ta lại sợ người đời dị nghị; mỗi khi ta định làm một việc gì khác, hay thay đổi một tập tục gì, dù phải mười mươi, ta cũng vẫn sợ sẽ có người chê cười, vì xưa nay chưa có thể bao giờ. Hay là tuy bạn nhận thấy thế này là phải mà bạn vẫn hành động theo thế kia, vì bạn sợ chẳng dám trái với cổ nhân, chống với thành - kiến cũ. Lại cũng có khi, bất cứ đối với vấn đề gì, bạn cũng chẳng chịu suy nghĩ theo ý kiến riêng của mình mà cứ khăng khăng bảo rằng: « ầy, ngày xưa cổ nhân vẫn thế; hay là: bây giờ người ta thế cả thì mình cũng phải theo thế chứ! » Như vậy thì quả thật trăm phần trăm bạn là một kẻ đại nô-lệ cho thành kiến và cổ nhân.

Thật vậy, nếu làm một người mà ta không có nổi một sự suy xét mới mẻ, không có nổi một ý kiến quyết định đối với hành-vi và tư-tưởng của mình mà chỉ ý theo nhẽ này nhẽ khác, nghĩa là sống suốt một đời người với khuôn mẫu đúc sẵn từ ngàn năm mà không dám di dịch, thì ta đừng bao giờ nên nói đến hai chữ tự do nữa.

Kiểm duyệt bỏ

Hãy giải thoát đi, cái tinh thần nô-lệ những thành kiến của ngàn năm, hỏi các bạn thân yêu của tôi.

ĐÀO-PHI-PHỤNG

Bạn hãy đưa tờ báo này cho người quen của bạn đọc.

NÉT CHẤM PHÁ VÀ
CẢM TƯỢNG

NÀNG THU

Nàng thu hôm nay khoác một cái áo màu xanh vàng, tươi và nhạt hơn màu lá mạ, có thiếp bạc từng nơi.

Ánh nắng trắng lọc qua những tàu lá mót non mọc góc vườn tôi, biến thành thứ ánh sáng vàng có phớt qua một lượt xanh mỏng màu êm và tươi mát vô cùng, đó tưởng chừng như phản chiếu lại và loáng-loáng chảy khắp không-gian: chỗ nào tôi ngó cũng thấy màu ấy cả.

Gió heo may bỗng vút đồ một hồi: ánh sáng xanh-vàng đó lay động và linh-hoạt khắp nơi, trong khi đám tàu lá soan sớm héo đua nhau phấp-phới liệng theo chiều gió từ cành xuống mặt đất.

Mắt tôi mãi nhìn những mảnh lá nhỏ ủa vàng đang rụng, bỗng phải quay lại phía góc vườn đằng kia. Trên chòm cây già-hương ánh sáng trắng tinh như bạc lấp-lánh nhẩy múa trên chòm lá hướng về phía đông. Nửa chòm sau lần trong bóng đậm vẫn giữ nguyên màu xanh đậm và hơi tối, càng làm tăng sắc trắng phía bên kia. Mỗi lần gió thổi, ánh bạc lại lung-lay, xao-xuyến, tiếng lá vì giới hanh lại sì-sào nghe rõ-ràng và ròn-rã. Hai cảm giác như hưởng ứng nhau cùng một lúc, và tôi cảm thấy nắng thu biến thành hình những mảnh gương con nô-rôn trên chòm già-hương, và tiếng rào-rào tôi nghe thấy đó là tiếng chân nắng chạy nhẩy trong lúc ròn nhau.

Nàng thu hôm nay khoác một cái áo màu xanh-vàng, tươi và nhạt hơn màu lá mạ, có thiếp bạc từng nơi. Lê-Doãn-Vỹ

Kiểm duyệt bỏ

RIÊNG CÁC BÀ CÁC CÔ

Tôi ở nơi thôn-quê!!

Tôi có môn thuốc lá nam chữa Sẩn-hậu và môn thuốc chữa xấu máu kinh-nguyệt không đều rất hay, giá bán: Sẩn-hậu 1p.40, Xấu máu 1p.10. Còn tiền cước thì tính sau. Ai mua thuốc thì trả cho tôi tiền trước, tiền mandat thì đề: Madame Hoàng-thị-Kính ở làng Đại-dồng, huyện Thạch-thất, Sơn-tây

Thư'ong hảo

Đọc hết cả tập Phần-Thông-Vàng của thi-sĩ Xuân-Diệu, cái bài làm cho tôi mang mang yêu thích là bài « Thương vay! » Tôi có ý muốn vì bài ấy ngang với bài « Thương hảo » của nhà thi sĩ Đại đình Pháp Pierre Loti mà ông Phạm-Quỳnh đã dịch hồi ông còn mang cái tên Thượng-Chi ở báo Nam-phong. Tôi sao lại đây bản dịch ấy để thêm chứng rằng các nhà văn chúng ta bây giờ đã biết cảm mệnh mang xa xôi và cái khuynh hướng rõ rệt là muốn cảm giác như các văn-sĩ Âu-tây vậy.

« Chiều nua hạ, cảnh vật đua tươi, trên con đường núi có một mụ già, lưng còng cúi rạp, vừa đi vừa mang trên lưng một bó củi khô to tướng.

Tôi gặp mụ chỗ ấy, là một chỗ quanh quẽ đìu hiu, quanh hiu mà thanh thú như những cảnh bông lai trong mộng vậy. Nơi ấy gọi là Ngũ-Bột-Qua ở giữa cánh rừng xanh trong núi Biệt-nê, thuộc về địa phận nước Tây-ban nha. Bốn bề rất những cao phong tuấn lĩnh, yên lặng như tờ mà cây tre kín đặc, những đỉnh cao đột ngột chót vót lên tận giữa trời xanh, ở dưới có cái lũng con, một con sông nhỏ chảy phẳng như mặt gương, phản chiếu những cảnh cây bụi lá đương mùa tháng sáu xanh tươi. Xứ này ấm áp, có bóng mát, có nước trong, có thức hoa đua nở tươi bời, có cái vẻ thâm nghiêm tráng lệ, như muốn đưa đón những kẻ quyền quý, khách thần tiên vậy.

« Nhưng mụ già kia, lưng còng rạp đất, mang bó củi khô, mắt thì lơ dờ, có trông đâu đến cái cảnh sắc đẹp ấy. Mụ đương cố gượng bước rảo chân cho mau về một nơi số nhà tôi tàn nào đấy, có ai là kẻ đón người đưa, dáng đi nặng nhọc, đầu cúi xuống đất, mà trên trán có hai ngón răn như hai cái dấu cực khổ. Nhưng mặt thì thật thà, thật thà mà hiền lành biết bao nhiêu! Lại khúm núm, khúm núm mà an phận biết bao nhiêu! Trông thấy tôi đi lại, giữ lễ phép đứng nép vào bên đường như tự cho mình là một kẻ bần hàn mà tôi chắc là một người sang trọng, người tôn kẻ ti, phải tỏ lòng cung kính.

« Trời ơi! Tôi muốn giúp cho mụ già này một chút, biết làm thế nào? Vì trông thấy con mắt hiền lành mà có vẻ khổ nạn của mụ, bỗng nhiên tôi thấy thương tâm. Nhưng mà biết giúp thế nào cho mụ khỏi hồ thẹn? Cái bó củi kia, mang nặng nhọc ở trên lưng già như thế kia, giá trị có đáng là bao chi bằng ta bảo ngay mụ: « thôi bà già, vứt bó củi đấy tôi đãi mấy đồng hào đây. »

Nhưng mụ nhặt ở trong rừng từng mảnh củi một chắt cũng đã khó nhọc lắm, sợ làm thế mất lòng mụ, và càng nhìn mặt, lại càng không giám cho tiền như cho kẻ hành khất, áo tui vá mà vẫn còn tử tế, sạch sẽ, quyết không phải là người ăn mày, có lẽ là một bà già có con cháu ở cái trại nhỏ nào gần đấy, một người nông phu làm lụng lắm đã già cỗi, vào hạng các bà nhà quê, con cháu phải nuôi có ý khinh rẻ, chực thăm cho chết đi rảnh việc, cái thói nhà quê ham lợi vẫn hay thế.

« Người đi thì nhọc nhằn lủi thủi như thế, mà cái cảnh trí lại đẹp để yên lặng như cảnh thần tiên. Tôi đứng đấy hình như mình đứng vào nơi bông lai lạc-thỏ, vào giữa một lúc quý báu lạ lùng, được hưởng cái thú cảnh ấy, trời ấy, giữa vào cái giờ tốt đẹp buổi chiều, trong người như say sưa vui sướng vô cùng.

« Gần xa chung quanh, những chông cây dễ chông chắt lên nhau, xanh um tươi tốt một màu tự ngọn cao ngất trời cho tới đất, đến những nơi thung lũng là chốn cỏ xanh, hoa tươi, nước chảy. Dưới chân thì con sông con sáng sủa, phản chiếu các ngọn núi, giữa có những cù lao

hoa mọc, cù lao đầy những hoa, có bông đỏ có bông tím, có bông trắng xoe như cái tán. Ngay bên bờ tường, liền đến đất núi, đất này là một thứ đất đẹp tuyệt, phủ một lượt rêu núi chỉ mọc ở những nơi thâm sơn cùng tịch, đất coi cũ kỹ như từ khi khai thiên lập địa đến giờ, trông thấy chạy ngút ngàn trong rừng sâu, dạng dễ. Mặt đất như những tấm bằng dạ bằng nỉ, tuyết nhỏ mịn mịn, tưởng như từ khi có thế giới đến giờ, chỉ có mấy chú chồn chiền chiền đàn chiền cừu bước qua lên đấy mà thôi, nên trông cảnh vật xanh tươi, có cái khí vị bình tĩnh như đời thượng cổ vậy.

« Nhưng mà nghĩ cũng trái ngược thay, người nhà quê sinh trưởng ở giữa những cảnh thần tiên như thế, nào có biết nhìn đâu, có biết hiểu đâu, như mụ già mang bó củi đi ở chốn tiên cảnh này, trông cũng thảm thê như đi trong nơi ngõ hẻm hang cùng những chốn thị thành chật hẹp vậy.

« Con đường đến đây có giốc cao, càng lên càng giốc, mụ tiền

già bước lại càng ra dáng khó khăn nhọc nhằn lắm, nghe thấy một tiếng thở dài ở dưới bó củi khô ra... Vậy thì mụ đi đâu như thế? mà bây giờ làm thế nào, nghĩ cách gì để giúp mụ được?

May sao, đã trông thấy một cái làng ở gần kia, ở chỗ đường rẽ kia, — chắc là sớm mụ ở, là chỗ mụ sắp được nghỉ ngơi cho lại cái chuyến đi khó nhọc này. Làng ở treo leo trong một đám rừng núi, đến đấy bỗng như khoáng đãng ra, hình thế thì cũ kỹ, nhà túp thì đen sì, cột nhà thờ cũng đen, làm theo cái kiểu cũ ở xứ này: làng ấy trông như y nhiên bất dịch tự hai ba thế kỷ nay, đã thâm niên lão đại lắm và bị võ hám phong trang cũng nhiều, nhưng cái cảnh trí như có người bày đặt ra khéo léo vô cùng để cho vui sướng con mắt người ta.

« Nhưng cái cảnh vật phong phú ấy, chỉ dành để cho khách du lịch ngoài, cho những tao nhân mặc khách đi qua được hưởng thụ mà thôi; còn những người sống ở đấy, chết ở đấy, thì không biết mà hưởng, mà

LÀ TRĂM THỨ BỆNH CỦA TRẺ CON ĐỀU BỜI CHỨNG CAM-TÍCH MÀ RA CAM-TÍCH-TÁN ĐẠI-QUANG

là thứ thuốc để trị bệnh cam tích rất nên công hiệu, các bà nuôi trẻ nên cho nó uống luôn thứ thuốc cam này, thì đứa trẻ sẽ được quanh năm vô bệnh, hay ăn chóng nhón, mạnh khỏe vui chơi trong gia đình sẽ được vui vẻ đầm ấm. Cam-tích-tán Đại-quang là thần hộ mệnh của trẻ con. Tất cả các thứ thuốc

cam, chỉ có Cam-tích-tán Đại-Quang là hay hơn hết. Mỗi gói giá 0\$10. Các bà có mua, xin nhận kỹ mỗi gói thuốc đều có chữ « ĐAI-QUANG » và hiệu CON BƯỚM thì mới khỏi mua nhầm thuốc giả hiệu

Đai - Quang

ĐƯỢC - PHÒNG

Số nhà 23, Phố Hàng - Ngang — Hanoi

Có ô-tô đi bán chiều hàng và có đại-lý khắp các nơi

thường những chốn phong cảnh kỳ tú như chốn này, người ở lại hẳn cùng, khổn nạn, thăm đạm, thể lương; không phải là không có những trai mạnh gái giòn, tốt tươi vui vẻ, nhưng mà chỉ thoáng qua một độ, rồi thì già cằn, cục kịch ngay lại, mà đeo đẳng cái thân tàn mãi mãi...

« Tôi có ý chậm bước lại để khỏi cách xa mẹ lão tiêu; tôi đi ngay bên cạnh mẹ. Rồi cùng mẹ vào nơi cô-thôn tịch-mịch kia, giữa giờ thần-tiên buổi chiều đó là lúc mặt trời đương lặn, chuông g chiều sắp vang. Làng có vài ba phố nhỏ tối lắm; vài ba cái cửa hàng giấy giép, bán vải, bán yên-ngựa, cùng những đồ dùng thô lỗ cục-mịch; Rồi đến các nhà thờ đã lão đại, các mộ địa các sân đánh quả cầu, còn tứ bề bát ngát, toàn những núi cao rừng rậm, cách biệt nơi thôn-lạc cổ lỗ này với cõi thế-gian ngoài.

« Thế là sự tình cờ đã khiến cho tôi cùng đi đường với mẹ già này, mà tôi không giúp được gì cho mẹ cả. Mẹ sắp chui dúc vào trong một cái lều túp tối tăm kia, đặt bỏ củi vào một nơi xó xỉnh, người nhà trông thấy về chắc không ai vui cười đón hỏi gì, lại có ý hất hủi ruồng rẫy, vì kẻ nhà quê đối với người già không được việc nữa, thường hay có thói bạc đãi như thế rồi dẫn mình vào trên đồng rơm đồng rạ mà ngủ cho qua đêm... Rồi đến ngày mai lại lủi thủi như thế, mang cái thân bà già vô dụng, đợi cái chết sắp đến nay mai, không còn mong được chút vui vầy âu yếm gì nữa, cứ thế mãi cho đến lúc ngắc ngoải sau cùng... Ôi! mẹ già khổn nạn, tôi trông thấy con mắt hiền lành của mẹ, lại nghe thấy cái tiếng thở dài của mẹ trong khi lên gối, mà trong lòng tôi cảm thương biết bao!

Nhưng ở đầu phố vắng tanh kia, thấy một đứa con nhỏ chạy ra, nhẩy nhót ở trên đường đá đen, như có dáng đợi mẹ, đón mẹ, khi nhận rõ mặt, thì nó chạy rảo lên, chia tay mà gọi: « Bà ơi, bà! » Thăng bé nhỏ tỷ độ vài ba tuổi, trông cũng khổn nạn, xấu xí ốm yếu, rách rưới, nhưng mà giống mẹ như hệt: Cũng cái nét mặt ấy. Thương

thay thằng con nhỏ, đương vui vẻ mà bắt đầu một cuộc đời hẳn:

« Ôi! trong cái cảnh êm-đềm ở giữa nơi rừng sâu cùng tịch này, lúc bấy giờ đã sắp tàn buổi hoàng hôn, vào phần đêm tối, tôi nghĩ mình tôi suốt đời làm kẻ bông lông, buổi chiều nay tình-cờ đưa chân đến chốn thôn lạc cũ-kỹ này, tưởng cái thân-phận mình cũng hèn mọn chẳng ragi, có đâu đã đủ thương người, muốn gọi mẹ già lại mà bảo rằng:

« Bà già ơi, tôi thương bà, bà cũng thương tôi với, bà cầu nguyện một câu cho linh hồn tôi được bằng-yên, vì tôi với bà, có lẽ tôi còn khổ hơn bà nhiều lắm, nhiều lắm... » (1)

THƯƠNG-CHI dịch

(1) Dịch trong sách « Figures et choses qui passaient ».

Vừa đi thi vừa đi

(Tiếp theo trang nhất)

cùng ông giám-khảo biên đặc cách vào giấy phép « phải ra ngoài 15 phút cho con bú »

Người ta đã tò mò hỏi bà rằng làm thế nào bà vừa nuôi con vừa học được đến thế thì bà trả lời: « Một cuộc đời hoạt động đầy đủ làm cho người ta nhanh trí, biết tùy cơ ứng biến luôn để làm bổn phận. »

Người đàn bà thạc-sĩ là mẹ hai đứa con mới có 23 tuổi này chẳng là hình ảnh một người đàn bà mới bây giờ đã biết dung-hòa những bổn phận âu yếm của một người mẹ, và sự khao khát của một trí não muốn hiểu muốn biết hơn lên mãi mãi?

T. thuật

MỘT QUYỀN SÁCH LẠ

Một quyền sách chưa từng thấy ở thư-viện Đông - dương là cuốn « ĐÁNH MÁY CHỮ » dạy trong một tuần lễ biết đánh nhanh, dùng được cả 10 ngón tay và không cần phải nhìn vào máy.

Tác-giả: Vũ-Thị LỆ-DUNG. Giá 0\$20.

Bán tại trường Vũ-Khuê, 1 ▲v. Général ho Bict Hanoi.

Lòng Thực

« Nếu không phải là anh đau khổ thực,
Thì làm sao cây cảnh hiem hòa tươi,
Vì vui đâu riêng khỏi tự lòng người,
Mà còn ở nhị hoa cười cợt nữa. »

Và gió lộng mây hờn không bạn lừa.
Gợi lòng anh bao dấu vết phân ly!..
Anh nào nùng khi đếm bước em đi,
Từng chân nhắc còn in lòng anh mãi...

Xuân đã qua, hè đã qua, thu lại,
Đông gần sang, nào thấy bóng em về,
Chao! thuyền tình từ xa cách bến mê,
Nhận lạc lối cũng không gieo tin tức.

Thì đâu có lúa vàng đưa hương nước,
Làn nước thu gợn sóng mắt rung rinh.
Hay trăng thu lộng lẫy — cũng vô tình
Vì em vắng lòng anh vui sao được?

Yêu đương quá! quá trông mong ao ước.
Lửa cháy lòng, ai thấu, nếu không em?
Nên mỗi khi một lá rụng bên rèm,
Cũng đủ khiến lòng anh đau khổ thực.

LẠC-TRÍ

Cours Particuliers

(PAR GROUPES DE CINQ)

Cours de Préparation au Brevet Elémentaire
(En 2 ans pour les élèves pourvus ou non du C.E.P.C.I.)

Leçons particulières de Français
(Sectionr spéciales pour jeunes filles)

demandes à M. PHAM-TAT-DAC
N° 173, Henri d'Orléans (en face de la maison Demange)

**THU NỬA TIỀN TRONG
MỘT THÁNG VỀ GIÁ
SỮA ĐẸP BẰNG ĐIỆN**

Giỗ, sọc lõi lấm thịt, lang, son
trám, vết thâm, sữa hời bằng
điện hay thuốc 2\$ 3\$ một hộp

MY - VIÊN AMY

26, Phố Hàng Thôn, Hanoi

Băng trắng, vú nở tròn đẹp
mãi, da mịn tươi, thân thể
đen dạn, uốn tóc, rốn tóc
-- bằng điện rất đẹp --
Mlle E. Hà chỉ dùng tất cả về
đẹp như massage, maquillage
VÚ NỞ, NGƯỜI THON SỮA VIÊN TỪ 2P.

**BỘT
PHOSCAO**

**LÀ MỘT THỨ ĂN
BỒI BỔ SỨC KHỎE**

Những người yếu ớt, những
người ốm mới khỏi, những
người già ca, nên dùng bột
PHOSCAO, vì ăn rất bổ và dễ tiêu

CẢNH VONG QUỐC

Một người mẹ Tiệp - khắc
hai tay túm hai con nhẩy
từ từng gác thứ 13 bên
Nữ - Ước

Ông Laugier là chủ một nhà máy
dệt bên Tiệp-khắc. Tháng 7 năm
1939, nước ông vì ở dưới chính-thể
tàn-bạo của Đức, ông phải bỏ nước
cùng vợ với hai con. Gia-đình Lau-
gier khi đó chỉ còn là một gia-đình
đi lánh nạn. Nói thác là đi du-lịch,
gia-đình ấy xin được mấy tờ hộ-
chiếu để đến thành Nữ-Ước mà
luật Mỹ chỉ cho ở 6 tháng là cùng.
Những ngày đầu ở Hoa-kỳ không
xảy chuyện gì cho gia-đình này,
duy có bọn trẻ lấy sự đi xa và những
nhà chọc trời làm thú. Hai vợ
chồng Laugier lo hết sức, vì mấy
tấm hộ-chiếu kia sẽ có ngày trở
nên vô dụng. Rồi lại phải lấy vé
xuống tàu thủy về Prague, cái nơi
chôn rau cắt rốn đã bị dày-xéo
bởi gót giày Đức.

Bà Laugier nghĩ không thể nào
chịu sự trở về được nữa. Chồng
bà ngày ngày lóc-cóc đến các tòa
lãnh-sự các nước, xin yết-kiến để
trình-bày cảnh vong-quốc của mình
nhưng đâu người ta cũng dờ luật
nước Mỹ ra mà bảo không thể cho
ngụ-cư lâu dài. Thế rồi gia-đình
ấy bỏ Nữ-ước đi Chicago thuê
một căn nhà. Hôm 20 tháng 7 năm
1939, ông Laugier gửi đơn xin các
nhà chức-trách xứ Canada cho phép
ở Montréal. Nhiều ngày qua nhưng
chưa thấy tin gì của xứ Canada.
Những ngày hết sức buồn-thảm của
những kẻ đi đây nơi đất khách.
Mỗi ngày, cứ đến giờ người phu
trạm đi qua nhà mà không thấy
trở vào đưa tin Canada, là bà Lau-
gier nóng ruột như bèo. Chồng bà
phải cố gắng nén sự thất-vọng của
mình và dùng lời lẽ ôn-tồn mà
khuyên-giải vợ con. Ông tưởng ông
khuyên được vợ con. Từ tuần lễ
trước, vợ ông ra bộ an-tâm hơn.
Hôm 4 tháng 8, bà tươi cười bảo
chồng :

— Minh ở nhà, tôi đem con chơi
vườn bách thú, tối về.

Tám giờ tối, ông Laugier về nhà
nhưng vợ con ông chưa thấy về.
Ông nghĩ : Chúng vui chán ở đó
đường chứ gì. Đột nhiên một tiếng
chuông dật, báo cho ông rằng
người phu trạm đến. Ông nhận thư
mở ra xem, mới biết chính-phủ
Canada cho phép gia-đình ông lánh
nạn tại xứ ấy muốn bao lâu thì

muốn. Sướng điên người, ông tuôn
ra phố tìm đưa tin mừng cho vợ
con, nhưng trời khuya mà vẫn
không thấy tăm hơi. Tìm suốt đêm
tang tảng sáng mòng 5 ông mới mò
về đến cửa, thì một cảnh-bình đã
chờ sẵn để đem « tin thảm » cho
ông : « Bà Laugier hai tay túm hai
con đã gieo mình từ từng gác thứ
13 của một khách sạn trong thành
phố. »

Sau hỏi người gác của nhà khách
sạn, ông ta biết rằng lúc thuê căn
thứ 13 bà và hai con ra bộ sướng
quá. Đến nỗi anh gác cửa ấy phải
ngạc-nhiên hỏi bà cái cơ khiến bà
quá vui. Bà đáp bằng cái câu kỳ-
quặc :

— Con tôi thích bởi mai chúng
nó sẽ được gặp lại cha chúng nó...

Thì ra sợ phải bắt - buộc về xứ
Bohême bị Đức chiếm kia mà một
bà mẹ vọng quốc đã phải tự-sát với
một tội đại ác.

(báo Paris-Soi)

Mme Nhị-LIÊN

Sự sinh đẻ ở nước người

Một nhà báo Pháp phỏng-vấn bà
thượng-thư bộ Vệ-Sinh nước Anh
là Miss Florence Horsbrugh về
những phương-pháp làm tăng sự
sinh-đẻ ở nước Anh. Bà đáp nước
bà mấy năm gần đây đẻ nhiều chệ
it, cho nên dân-số có thêm chút
đỉnh.

— Cái kết-quả ấy dành rằng cũng
tại sự hoạt-động của các cơ-quan
chuyên sản-sóc những việc sinh-đẻ.
Song tôi nghĩ sở dĩ mỹ-mãn như
thế, là bởi hai cơ : 1) Phụ-nữ được
tham-gia vào các công-việc giám-
đốc nơi địa-phương đủ mọi cách,
tự ủy-ban đỡ đẻ cho đến hội-đồng
thành - phố ; — 2) Nền giáo - dục
hợp-cách truyền-bá cho các thiếu-
nữ trong nước.

Về nền giáo-dục mà bà gọi là
hợp-cách, bà cắt nghĩa :

— Nếu người đàn ông, người
đàn bà đều sinh ra để làm việc,
là để bổ-khuyết cho nhau, chứ
không phải cạnh-tranh nhau. Vì đó
giáo-dục con gái phải khác giáo-
dục con trai. Phải gắng dạy cho
các cô ả biết yêu gia-đình và hưởng
được những thú vui của cuộc sống
chứng-cha.

Nhưng câu nói của bà thượng-
thư nước Anh về cảnh-tình phụ-nữ
nước ấy với... nhà làm báo nọ,
đáng để chị em Nam minh suy
nghĩ?

Mme Nhị-LIÊN

LỜI CẢM TẠ

Hưởng ứng với lời kêu gọi của chúng tôi, đã có ba bạn nhận đảm đương công việc giao thiệp và cổ động giúp Đoàn-bà: bạn Vương-dinh Uy ở Phúthọ, bạn Thu-vân ở Thakhet, bạn Trinh-nữ ở Nhatrang, cả ba bạn đã gây thêm lực lượng cho Đoàn-bà bằng cách thêm độc giả, vậy xin chân thành cảm tạ ba bạn, và mong ở các tỉnh khác, mỗi tỉnh một bạn để giúp chúng tôi vun giồng cho cái cơ quan độc nhất phụ nữ này ở Đông-Dương được vững bền mạnh mẽ.

Nhân ý kiến của nhà xuất bản báo Đoàn-Bà

Tôi nhận thấy từ xưa chưa từng có lấy một quyển sách nào viết bằng tiếng quốc-âm riêng cho phụ-nữ đọc mà do phụ-nữ sáng-tạo ra. Không nói đến những sách về văn-chương, về khoa-học làm chi vội. Vì những sách ấy thì ngay bên nam-giới, về văn-chương cũng mới lác đác có vài ba cuốn đặc sắc đáng kể, còn về khoa-học thì tuyệt nhiên không có lấy một quyển nào viết bằng quốc-âm. Nhưng tôi tin rằng bạn gái không vì sự so sánh, bì tị vô lý và có hại ấy mà quên bổn phận mình — bổn phận của những người trí-thức — và không nghĩ đến tương lai của toàn thể chị em Việt-Nam nhà.

Nay nhân ý kiến của nhà xuất-bản « Đoàn-Bà », tôi ước mong các bạn gái trí-thức nên để tâm đến tủ sách phụ-nữ tương-lai của chúng ta. Hiện giờ chúng ta thiếu nhiều lắm, ngay những quyển sách phổ-thông về khoa-học thường-thức như những quyển nói về dân-luật, thương-mại, xã-giao, vệ-sinh, may khâu, nấu nướng và cách dạy nuôi trẻ v.v. cũng không có. Những quyển sách ấy toàn là những quyển sách rất cần thiết cho người đàn-bà dù là người đàn-bà ở giai-cấp nào nữa nếu muốn trở nên một bà nội-tướng hoàn-toàn trong một gia-đình

hưng-thịnh thì cũng điều cần phải biết đến những môn khoa học thường thức ấy cả.

Thế mà hiện nay chị em chúng ta chưa có lấy một quyển sách nào hết. Ở các trường cũng có dạy qua về những môn ấy cả, nhưng đó chỉ là những điều phụ thuộc dạy theo trường trình của nhà trường thôi. Chưa có một quyển sách nào riêng cho đàn bà đọc, chưa có một ban-học nào chuyên dạy về bổn phận và nghĩa-vụ của người đàn-bà hết. Mà nói ngay người học: học theo trường-trình của nhà trường thì phỏng chúng ta thâu-thái được bao nhiêu? Và sự giáo-dục của nhà trường thì chỉ có ích riêng cho một số người thôi, vì có phải toàn-thể gia-đình Việt-Nam điều cho con gái đi học trường cả đâu như vậy thành ra người nào không được đi học thì phải chịu thiệt thòi đủ thứ.

Tôi thiết tha mong mỗi rằng rồi đây sẽ có riêng một loại sách cho đàn-bà đọc do theo trình-độ tư-tưởng, trí-thức của từng hạng người mà những quyển sách ấy lại chính của người đàn-bà viết ra. Vì còn ai hiểu người đàn-bà hơn người đàn-bà nữa! Vậy thì cũng không một sự gì sâu xa, mãnh liệt và cảm-dộng hơn người đàn bà nói đến người đàn-bà.

Các bạn! Tôi ước mong lời kêu gọi thiết tha của tôi ở đây không đến nỗi chỉ là một tiếng vang-vọng tan vào không-khí.

NGỌC - MINH

BỘT TRẺ CON

Một thứ bột chế tạo tại Saigon rất tinh khiết, đủ chất bổ như bột tây mà lại hợp tạng - phủ trẻ con xừ nóng. Các bà mẹ nên tin dùng. Trẻ con ăn nhón trông thấy. Hời mua tại:

Hiệu HỢP - LỢI

Hàng Bỏ

Boulangerie moderne

Route de Huế

Maternité BAO-AN

Harmand

hay tại

Báo quán ĐÀN - BÀ

Giá 0\$,30

1 hộp.

MỸ-NGỌC

BÁNH NGỌT—RƯỢU

GIẢI KHÁT--NEM CHẢ

Đo một số chị em bạn gái đừng dân trông nom

ĐÃ KHAI-TRƯƠNG

tại phố: LAGIQUET

(Sau phố Hàng Bông)

XIN QUÝ-VỊ CHIẾU CỐ

XIN LƯU Ý. — Mỹ-Ngọc lại có cả bếp rất khéo biết nấu đủ các lối ăn Tây, Tàu, Ta. Quý-vị muốn đặt tiệc tại hiệu hay tại nhà Mỹ-Ngọc sẽ làm -- quý-vị vừa lòng --

NẾU CÁC NGÀI MUỐN NUÔI CON MÀ KHÔNG PHẢI LO NGẠI GÌ NGHĨA LÀ CÓ NHỮNG Đứa TRẺ LÀNH MẠNH, VẠM VỖ, XINH XẸN THÌ CÁC NGÀI NÊN NUÔI TRẺ BẰNG THỨ SỮA TỐT HƠN HẾT LÀ SỮA :

MONT BLANC

CỦA NGƯỜI PHÁP ĐÃ CHẾ TẠO RA

DENIS - FRÈRES

HANOI—RUE PAUL-BERT—HANOI

Bóng tối và gió bắc cuộn sóng trên những cánh đồng.

Sương mù nhô-nhấp một buổi chiều tháng mười.

Cô giáo chỉ là một bóng đen và nhỏ giữa muôn vật chìm đắm trong đêm. Trên đầu con đường dốc nhỏ hẹp, hai ngôi sao nhấp nháy. Ở đó dân làng sinh-hoạt, ở đó có nhà giấy-thép, tòa xã-trưởng, chỗ ô-tô hàng đỗ ngay trước tiệm cà-phê.

Đằng xa, thẳng băng con đường giải nhựa, con đường đưa đến những nơi phồn hoa đô hội, những ánh sáng chói-lọi và những sự ồn-ào nhộn nhịp.

Với ý tưởng trên, cô rảo bước, cố dấu mình trong làn sương ướt. Bởi vì mỗi bước, các ngôi sao lại tiến lại gần cô, bởi vì tuổi hai mươi tươi đẹp làm trái tim cô hồi hộp, cô can-dảm mỉm cười và ngày lạnh tháng mười đã vội làm nụ cười đó đứng trên đôi môi giá lạnh.

Ngày trước — năm ngoái — mới ngày hôm qua phải chăng? vì chóng quá, nào một lớp học ấm cúng, bài học si-sào, nào cuốn chuyện tình xem trộm, nào bài tính phải zéro — Rồi tháng sáu...

Hoa «troènes» nở, hương ngát cả một dãy lớp — một hàng quan chấm trường, nghiêm-nghị, cau-có.

Rồi, một buổi sáng, trong trẻo như tuổi trẻ:

— Má ơi, con đỡ rồi. Con sẽ đi làm kiếm tiền, má xem.

Thế là cô đã chiếm được mảnh bằng yêu quý, sau những ngày chật-vật mà nghị-lực không hề nao-núng với sự mong-ước to tát là giúp đỡ mẹ già: Chịu ân mãi, phải đền ân một chút, có vậy cán cân mới thăng bằng chứ?

Tháng chín với lá úa vàng. Người phát thơ lườn qua khe cửa một bức công-văn màu vàng: «Chiều theo nghị-định ký ngày hôm nay, cô được bổ giáo-học tại trường Rilley-du-Haut. Xin cô sửa soạn đề...»

— Má ơi! Con được rồi.

❖ CÔ GIÁO ❖

Dịch bài: «Lademoiselle» của 1 nữ giáo học Pháp.
Đi từ trường ra ga để về thăm mẹ, cô giáo nhớ lại quãng đời quá-khứ và hồi-hộp tương-tượng đến lúc gặp bà mẹ yêu quý.

CỦA BÀ LÊ - DOÃN - VỸ

Hai má cô đỏ ửng.
— Má của con ơi! Con sẽ đi làm.
Má đã sắp sẵn một bị táo và nhét vào trong túi áo tạp-dề đầy các thức cần dùng, vài quả hạt dẻ và những quả táo để vào lưới đã tan ra một cách ngon lành.

Thế là cô đi, chiếc hòm, va-li, bị và ví mang theo.

Đầu tiên, tàu hỏa chạy chậm chạp ung dung đưa cô qua những cánh đồng cỏ non mới cắt, qua những rừng con và dãy cây «chì vẽ» đỏ ối ánh chiều tà.

Tới ga Saint-Laurent du bas, ô-tô hàng đón cô, đi sáu ki-lô-mét rồi dừng trước một mô đất dựng tháp ác đã bị dây dạn với gió mưa,

— Này cô, trường học của cô kia kia.

Người ta dơ tay, chỉ cho cô về phía xa, bên kia đồi nhỏ, một xóm nhà treo leo, mái ngói đỏ.

Ngồi trên bị quả, bên vệ đường, cô nhìn chiếc ô-tô hàng mờ dần, lòng nao nao, ngơ ngác không dám nhận rõ nổi quạnh hiu.

Không! Không! Có lẽ nào! Phải có lẽ nào thế được!

Tuy vậy, đúng ngày khai giảng cô đã mở rộng cửa trường rầy nước javel thơm phức để đón 18 cậu bé học trò ở Rilley-du-Haut.

Cùng giây phút ấy, một cánh cửa nửa mở ra. Lũ trẻ không trông thấy, chỉ riêng cô, cô biết rằng cánh cửa yêu đương này một khi đã mở, sẽ không bao giờ đóng lại được. Cánh cửa của một trái tim mới mẻ, trong trắng đang hồi hộp dưới áo choàng xanh.

Tháng ngày qua, đều đều, không một sự gì mới lạ. Việc làm vất vả chen lẫn sự yên lặng: đó là bước đầu tâm thường, tối tăm, nhẩn nại và tê-tái của một thời tập sự làm mẹ, của một chức vụ thiêng liêng.

Những bài học đầu tiên, bờ ngõ, e-lê như con chim non mới học bay. Thêm những nỗi thất vọng buổi đầu và bao mối ai hoài.

... Rồi một buổi sáng âm đạm hơn hết, thầy trò đột nhiên nhìn nhau: linh hồn cùng gặp, tình cảm hóa tương đồng. Linh hồn thông cảm đầu tiên từ thầy đến trò và từ trò đến thầy làm mắt nhìn thêm sâu xa tay thành như van xin âu yếm.

— Các em yêu của ta ơi!

... Tuy vậy, đối cảnh hoàng hôn hấp hối, đôi khi cô tự hỏi: Từ trước tới nay, hết sức học, hết sức tranh đấu, hy sinh tất cả cuộc vui của tuổi trẻ, để thế này ư?... Để tận tâm với một đám trẻ lau nhau, con nhà quê mùa tư tưởng hẹp hòi. Cật lực để chiếm một bằng cấp danh giá và mai một đời thanh niên tốt đẹp ở cái xóm này ư? Thân gái trơ trọi, bơ vơ giữa bọn người thô lỗ chỉ đứng nấp sau rèm cửa căng thẳng mà rình mò không chán. Ôi! Vì sao?

Lại còn những buổi tối dài dằng dằng, ngồi góc lò sưởi, khói tỏa trên cao, trong khi gió bắc lạnh lẽo gầm dưới mái ngói.

Ôi! những đêm không trăng, một ngọn đèn dầu le-lói, khói đọng đen cả cạnh trao màu hồng! Tất cả bầu

không-khí tịch-mịch nhà trường rộng rãi đầy sự hãi-hùng hoang-mang; này tiếng chuột nhắt chạy qua vách, này bó củi khô nứt, này thanh củi tạ rơi mạnh...

Giấc ngủ nặng những ác mộng làm giật mình chợt tỉnh, lòng rung rợn, áy này lúc trời chưa sáng rõ

— Tuy vậy, ta tin là nghề ta ích ích-lợi. ta yêu nghề và ta sẽ không nao-núng! Cô nghĩ vậy... Còn độ hai mươi thước nữa. Cô giáo đi men vườn nhà người phát-thơ, quay vội lại gần tiệm cà-phê và dừng bước dưới chân các ngôi sao các sao hi-vọng mà người thường không muốn trông xa hơn lại gọi là đèn điện.

Con đường cái — Ô-tô hàng — Đường xe lửa.

Còn ba giờ nữa sẽ trông thấy má yêu quý, mặt rần-reo, tư-lự, mặc áo màu tro mạng đi mạng lại đã bao lần. Hai mẹ con sẽ trao-đổi những cái hôn nồng nàn để dành trong bấy lâu.

— Má yêu của con ơi! Con sung sướng lắm, má ạ — Con có nghề-nghiệp để sinh-nhai và con yêu các trò nhỏ của con lắm.

Trường học đã xa dần trong trí, xa lắm rồi, trường học quạnh hiu lạnh lẽo, bỏ hoang tối nay, đang lần trong đêm giầy và sương nặng

Những sự kinh-khủng làm rợn tóc gáy, khiến ta vội chồng ba cái ghế lên nhau để chặn cánh cửa khóa chặt, cũng xa rồi, xa lắm.

Xa lắm... Bỏ rơi lúc nào...

— Con yêu các trò nhỏ của con lắm, má ạ.

Chân cô giáo ngập ngừng bên cạnh hố, chấp-choạng trong đất bùn dính chặt vào giầy, và đặt lên trên đường rải nhựa loang-lổáng vì ướt.

Con đường đời ở đấy!

LÊ-DOÃN-VỸ

Pharmacie J.-MUS

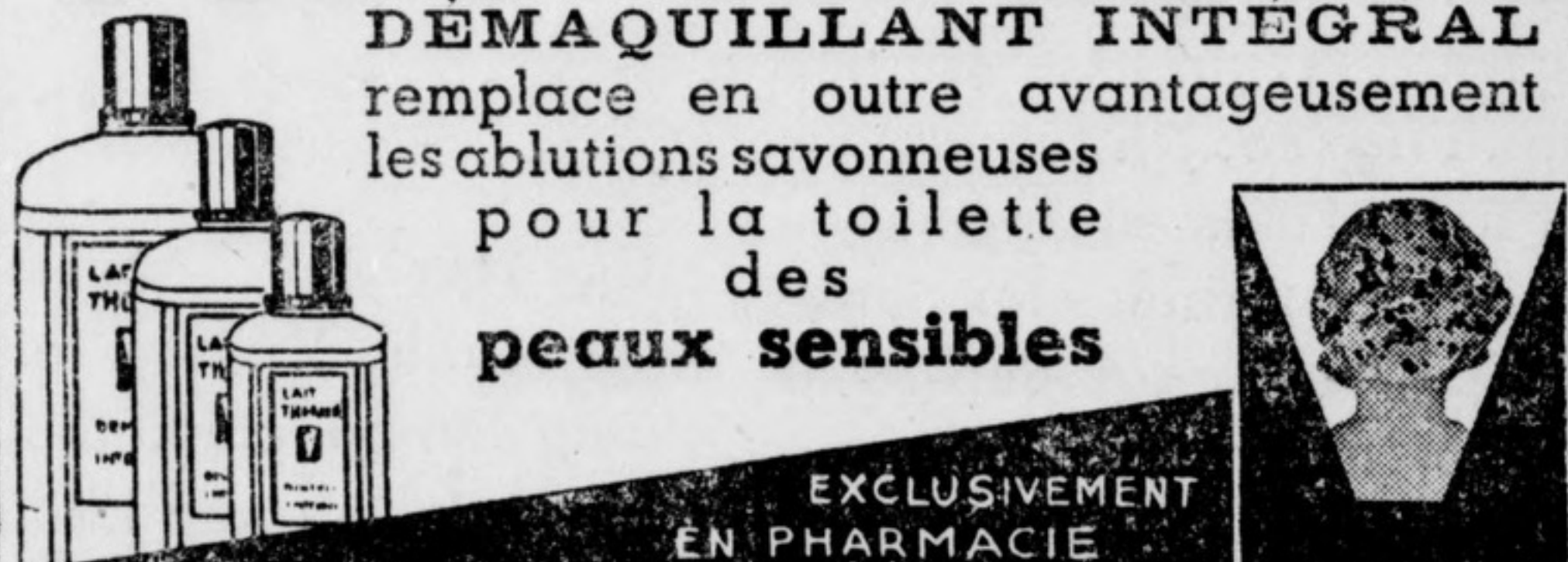
MỘT HIỆU THUỐC TÂY LỚN NHÚT Ở SAIGON. THUỐC MỚI, GIÁ HẠ, TIẾP ĐÃI CÁC THÂN CHỦ VIỆT-NAM RẤT CHU ĐÁO XIN MỜI QUÝ BÀ TỚI THĂM MỘT LẦN SẼ BIẾT

SAIGON — Rue Catinat — SAIGON

Savez-vous que **Le Lait**

THO-RADIA
DÉMAQUILLANT INTÉGRAL
remplace en outre avantageusement
les ablutions savonneuses
pour la toilette
des
peaux sensibles

EXCLUSIVEMENT
EN PHARMACIE

MỘT LĨNH HỘ

XXIX

CHUYỆN GIẢI của THU THU

Bảo gãi đầu: Hai thứ tóc rồi đây bây giờ tôi mới thấy có người đến dự đi lấy vợ một cách cần kíp thế. Ừ để nghĩ một chút đã.

Thanh chưa chan hy vọng, nhìn Bảo đăm đăm, theo đuổi từng nét suy nghĩ trên mặt Bảo, chỉ một lời ưng thuận của Bảo, tức là Bảo sẽ ký bảo lãnh cho Thanh được một thời hạn nữa hoãn việc tịch biên và trong khi ấy thì làm gì Bảo chẳng bỏ tiền ra trả nợ cho Thanh.

Bỗng Bảo hỏi giắt giọng làm Thanh giắt mình: Này thế mai bao giờ mõ tòa đến tịch biên đồ đạc nhà bà?

Mặt Thanh tái ngấn ngắt, Thanh đỏ ra một một lúc mới đáp: Ai bảo ông thế?

— Tôi không lạ! Ai còn giấu được thằng Bảo cái gì nữa. Hắn lại sang ngay giọng bông đùa: Chắc là bà sợ nó tịch biên mất cả cô Vân nên bà muốn gửi cô ấy cho tôi. Được bà cứ yên lòng, tôi xin nhận lãnh, và nếu cần cả bà nữa bà cũng cứ lại đây, nhà tôi rộng chỗ chán. Thanh lo lắng, giọng ồm ở cửa Bảo tỏ rằng việc của Thanh không ăn thua. Thanh còn cố gắng: Gớm! Lúc này mà cứ đùa mãi làm sốt ruột người ta thêm. Chẳng ra gì ông cũng như người nhà, tôi không dấu ông mai nó tịch biên đồ đạc nhà của thật đấy. Định bảo ông cưới Vân đi vừa trêu tức phủ Tịch nhân thể vừa nhờ ông bảo lãnh hộ một tiếng.

Không thấy Bảo trả lời, Thanh tưởng nên khích một câu: Nào lòng nghĩa hiệp của anh em đâu tỏ thử ra một phen nào!

Bảo cười lên sảng sặc: Tôi biết mà, thấy bà đến tôi đã biết. Nhưng mà thằng Bảo già này có quých đâu! Gớm, sao mà bà cứ cho tôi là trẻ nít thế bà Thanh? Thằng Bảo này mà lấy vợ thừa thằng Tịch thì thiên hạ nó cười ới ra đấy. Lại trả nợ hộ nữa, nó

càng chửi thêm là quých cho mà xem. Chứ nghĩa hiệp, quái hiệp gì! Thôi này bà Thanh ơi! Cứ để nó tịch biên hết đi! Tất cả cũng chưa đủ giả nợ đâu mà. Rồi thì tôi bao bọc cho Vân, cho bà. Thế cũng sướng chán.

Người Thanh run lên cầm cập. Thanh muốn vớ cái gạt tàn thuốc lá bằng ngà, ném vào mặt Bảo. Nhưng cùng kể rồi: kẻ chết đuối vớ phải cái bọt cũng còn tưởng là có cơ thoát tử, Thanh nản nì: Ông bảo lãnh hộ, tôi cảm ơn ông vô cùng, tôi nhớ ơn ông mãi mãi. Đấy Vân đấy, tôi gả nó cho ông.

Bảo lắc đầu miệng vẫn cười tủm tỉm. Thanh đứng lên đến bên, lay vai hắn: Tôi van ông nữa ông cứu tôi, ông cứu tôi, không thì tôi đến chết mất.

Hắn quệt má Thanh: Còn nỡn nà thế này đã lo chết. Lại còn cô con nữa. Hai mẹ con gây dựng cơ nghiệp lại mấy chốc. Chịu thôi. Ai diên gì đi bao lãnh lúc này. Đã bảo cứ để nó tịch biên đi.

Hai mẹ con lại đây người ta bao cho.

Không suy nghĩ gì nữa, Thanh giờ tay tát vào mặt Bảo và sầm sầm đi ra, máu chạy loạn trên đầu, hai tai ù cả lên không nghe tiếng lão Bảo chửi rủa: Đồ dĩ! Đồ dĩ!

Thanh nằm vật xuống đệm xe cảm thấy tất cả những sự nhục nhã của một gái giang hồ hết thời như ta thường nói. Thanh tức không thể khóc òa lên được, đưa tay lên miệng cắn đến rớm máu để khỏi gào thét trong xe. Về đến nhà đồng hồ vừa gõ đúng 2 giờ đêm. Lòng Thanh càng điên

thiếu thốn và cần thiết của một bảo đảm tinh thần. Chao ôi! Lúc này Thanh có một người đàn ông. Người ấy đã gánh đỡ Thanh tất cả những sự lo lắng, tủi nhục!

Sung sướng thay một người đàn bà có chồng, có người chồng để gánh vác cho tất cả, có người chồng để mà vịn vào cánh tay. Thanh bỗng hồi tiếc những người đã đem một trái tim và một cảnh gia đình lương thiện đến dâng Thanh. Thanh đã ngạo nghễ cười vào mặt những người ấy và cho họ là nông cuồng. Bây giờ Thanh mới cảm thấy hết cả ý thành thực và ái tình sâu xa của họ! Lòng Thanh bỗng bật lên, giá Thanh nhớ được chỗ ở của một người trong bọn đó, ngay lúc này Thanh sẽ tìm đến họ, ngã vào lòng họ, nhờ họ che chở, nâng đỡ cho! Nhưng Thanh biết rằng không thể được, hạnh phúc như con chim đến tìm tay không vỗ ngay thì nó lại bay thoát mất.

4 giờ, tiếng chuông ngân giải rơi nặng trong khoảng tịch mịch. Thanh hốt hoảng ngồi nhồm giậy, hai tay chấp lại van xin với thời gian: Ồi chết chậm chứ. Sao. Đã đã bốn giờ rồi ư?..

Thanh muốn đây là một đêm giải bất tuyệt.

Thanh muốn đây là một đêm giải bất tuyệt hay hơn nữa một đêm mà người ta cố ngủ để không bao giờ trở dậy nữa, không còn phải trông thấy cái sáng mai ghê sợ nữa.

Sự mệt mỏi, xúc động riu riu hai mắt Thanh lại, Thanh thiếp đi, giấc ngủ chập chờn và nặng nề đến như một khối đá. Thanh thức giậy ngay với tiếng động đầu tiên ở ngoài phố. Mênh mông, chơi vơi, không biết mình ở chỗ nào: đó là cái cảm giác của Thanh lúc bừng mắt ra. Cái buổi sáng của một người suốt đêm hầu không ngủ nó mới lạt lẽo làm sao! Chán ngán làm sao! Thanh bó gối, ngồi thừ ra thỉnh thoảng buông một tiếng thở giải. Dần dần chuyện xảy ra ở nhà lão Bảo tới qua trở lại trong trí Thanh, trở lại một cách êm ả. Thanh không tức tối nữa, bình tĩnh như một triết nhân, để ôn lại tất cả những lời mỉa mai nhục mạ của lão Bảo những sự thờ ơ lãnh đạm của các bạn ăn chơi

thân mật xưa nay. Cái phòng này đã chứng kiến bao nhiêu cuộc tụ họp vui vầy, vang bao nhiêu tiếng cười vật dục, truy hoan. Bây giờ đến lúc lâm nguy chỉ còn trơ lại chủ nhân nó, với nó. Mà chủ nhân nó cũng sắp phải biệt giả nó đây! Nghĩ thế Thanh bỗng cười vang lên. Trong một đời giang hồ của Thanh, Thanh phá tán nhiều cơ nghiệp thật, nhưng Thanh rất hào phóng nghĩa hiệp. Những người đàn bà cùng cảnh ngộ với Thanh, gặp lúc cùng cực, chưa tìm được anh đàn-ông nào cấp dưỡng, đều được Thanh cứu mang, và dựng bằng cách làm mối cho lấy người này, người nọ, lập một gia đình tuy lén lút nhưng phong lưu. Nhiều ả nhờ Thanh bây giờ vào mặt khá trong làng ăn chơi. Ấy thế mà tất cả những người chịu ơn Thanh ấy đã xa lánh Thanh lúc này, không giúp đỡ Thanh lại một tí gì mà cũng không hề tới chia buồn, an ủi. Thanh nghĩ thầm: có lẽ chúng nó đợi đến lúc đứng trường tòa đến biên đồ đặc chúng nó mới lại thăm mình chắc, thăm vì lòng tò mò chứ đâu có phải vì lòng tử tế! A! lòng người khốn nạn thật! Và Thanh tự đắc nghĩ tiếp: «mình còn khá hơn chúng nó nhiều!»

Có tiếng gõ cửa, và người bồi bước vào, vẫn cái giọng lễ phép xưa nay: thưa bà, soi sáng? Bà soi cả phê sữa? Thanh nhìn lên đồng hồ sừng sốt: đã gần bảy giờ rồi. Thanh lại thấy cái cảnh ngộ thực của mình trước mặt. Còn có một, hai giờ đồng hồ nữa thôi, Thanh đã phải lìa hẳn cái nhà này. Thanh nhớ cần phải thu xếp ít nhiều công việc đã; và công việc trước tiên là giải tán bọn đây tớ.

Thanh gọi tất cả chúng nó lại, Thanh muốn đến phút cuối cùng chúng cũng không hiểu sự phà sản của Thanh. Nhưng trông thấy lũ tớ đã chứng kiến những ngày huy hoàng rực rỡ của mình lũ tớ đã ở với mình lâu hàng mấy năm nay, Thanh òa lên khóc. Thanh không khóc dễ dàng thế trước mặt những người quen biết ngang hàng đâu. Bọn đây tớ ngạc nhiên nhìn nhau, lo sợ và thương cảm chủ nhân. Thanh vẫn là người chủ tốt, rộng rãi và ân cần nữa. Một lúc, Thanh mới lau mắt và thông thả nói: Tao với cô dọn đi xa, xa lắm, Nhà cửa đồ đạc này tao đã bán hết rồi vậy tao tình công xá cho chúng mày, đi ở chỗ khác hay về quê mà làm ăn. Đi xuống thu xếp quần áo đồ đạc cho mau lên chỉ còn 15 phút nữa thôi.

Lũ tớ càng ngạc nhiên: Thưa bà, thì bà cũng để cho chúng con được tiền bà và cô đi đã chứ, hay bà cho chúng con theo hầu đến chỗ ở mới.

Thanh xua tay: Không, không chúng mày cứ thu xếp đi.

Nếu có thể đem chúng mày đi được, hay để cho chúng mày tiền được tao thì còn nói gì nữa. Thôi xuống nhà dưới thu xếp đi, kéo lỗ việc của tao.

Lũ đây tớ ngăn ngừa nhưng thấy vẻ mặt buồn bã của Thanh, chúng nó biết việc chắc quan trọng lắm và muốn tỏ lòng trung thành với chủ, thì chỉ nên rậm rạp vâng lời chủ là hơn.

Chúng kéo nhau xuống nhà dưới, lặng lẽ thu xếp quần áo, lặng lẽ từ giã nhau và lần lượt từng người một lên phòng Thanh lĩnh công xá và chào chủ. Tất cả tiền mặt Thanh còn được ngót hai trăm bạc, Thanh tính công xá trả đủ cho mọi người. (còn nữa)

Ốc nhồi

Mùa này còn là mùa Ốc nhồi các bạn mua độ 100 con chọn con béo. Ngâm một đêm nước gạo trước cho nhả hết nhớt đã, rửa sạch, luộc chín, khêu ra bỏ cái bông cổ và ruột đi để vào rổ lấy muối sát rồi sả lại nước âm ỉm. Thái nhỏ chọn với:

3 lạng thịt lợn vai vài cái nấm hương, hành, hạt tiêu, nước mắm, một chút đường. Chọn những vỏ ốc to đều đã rửa sạch

Lấy lá gừng non bắt chéo lót vào trong, nhồi những thứ nói trên vào, lấy vẩy ốc đập lên bỏ vào chảo hấp chín, ăn nóng.

Rizoto

Ốc lợn, thịt lợn nạc, nấm rơm, lòng gà, mỗi thứ thái nhỏ. Bỏ bơ vào chảo cho nóng rồi để mấy món kia vào tùy theo món mau chín hay lâu, như ốc lợn để mấy thứ kia chín rồi sẽ bỏ vào trộn đều đảo qua là được. Một hộp cà (tomate) thứ nhỏ, tùy theo món đồ nhiều, mua hộp lớn. Bỏ bơ vào trước rồi bỏ cà sau, quấy cho đều, bỏ thêm chút nước rồi trộn với thịt sào khi nấy.

Cơm nấu cho dẻo để sẵn nơi đĩa, khi ăn để nửa cơm, nửa thịt.

Thịt Bò hầm khan

Mỗi miếng thịt bò thái bằng độ 4 đốt ngón tay, (định hầm một cân thì làm chừng hai xu gừng, vừa để ướp thịt, vừa để nấu) lấy một chút gừng giã cực nhỏ đem hòa với rượu, rồi cho thịt vào ướp cho thực ngấm. Phi hành, tỏi cho thơm sẽ cho thịt vào sào, sào ngấm mắm muối đoạn cho gừng thái miếng và thịt sào vào nồi, (dưới đáy nồi phải lót vỉ cho khỏi bén) cho sâm sấp nước. Đun rừ thịt là được.

Thịt bò sào lăn

Thịt bò thái chỉ. Hành củ giã nhỏ tương tàu (miền-si) nghiền nhỏ và

một chút ớt bột. Cả ba thứ đều chọn lẫn với nhau, song đem ướp vào với thịt. Phi hành mỡ cho thơm rồi cho thịt vào sào, sào ngấm mắm muối sẽ cho một chút bột cari và một ít nước dừa, (cùi dừa giã nhỏ vắt lấy nước, chứ không phải nước ở trong quả dừa đâu) sào săn thịt rồi cho một chút bột tẻ hòa nước loãng. Liệu vừa chín bột thì bắc ngay ra. (Cho ít bột cho sánh nước thôi. Và thứ này phải sào rất chóng, nếu để lâu thịt bò sẽ dai ăn mất ngon). Đem ra đĩa rồi lấy vừng và lạc rang giã nhỏ rắc lên trên.

Thịt bò làm giả nem dề

Thịt bò, bì bò lạng mỏng thái chỉ mỡ lợn, (mỡ phần) luộc và riêng cũng điều thái chỉ, tỏi, muối rang giã nhỏ, đậu tương, vừng rang vàng giã nhỏ, Tất cả ngan ấy thứ điều chọn lẫn với thịt và bì bò. Nhưng cho tỏi, riêng vào nem trước cho ngấm, đoạn cho thứ kia vào sau chọn cho thực điều là được.

Ăn chấm với tương gừng, hay nước mắm tỏi, ớt.

Thịt bò sào giả dề

Thịt bò thái chỉ, hành tây, nấm hương, củ đậu, mã thầy, chanh sồi điều thái chỉ. Cho hành vào sào trước, thơm hành sẽ cho thịt, sào săn miếng thịt bấy giờ mới cho những thứ kia vào sào, sào ngấm mắm muối sẽ cho nước dùng, cho sâm sấp nước thôi. Khi gần bắc ra cho một ít si-dầu và một chút bột tẻ hòa nước loãng, trông sánh nước là được

Đem vào đĩa, rắc lá chanh thái nhỏ lên trên. Và bày miến rán lên trên nữa.— Cách rán miến tôi đã nói ở một kỳ trước.

NGỌC-MINH

LẠI CÓ DỊP LÀM GIÀU
MUA VÉ CUỘC XỔ SỐ

ĐÔNG-PHÁP
MỖI VÉ MỘT ĐỒNG

NGỌC THẠCH

KHÔNG MỘT THỨ TRANG SỨC NÀO
THANH LỊCH CAO QUÝ BẰNG

vòng ngọc
thạch
từ 10 \$ 00
một chiếc

chuỗi hạt
ngọc thạch
từ 15 \$ 00
một chuỗi

Xin hỏi nơi:

Mme **ĐANG-DUONG**
née *Thuy - An*

HANOI 76, WIÉLÉ-HANOI

Đại lý của một nhà bán ngọc
lớn ở Hong-Kong. Giá rẻ hơn
mọi nơi. Có giấy nhận thực.

Pin « CON RÔNG »

CHẾ RIÊNG CHO CÁC
THUỘC - ĐỊA, LÀM TOÀN
BẰNG VẬT LIỆU CỦA PHÁP

DA TỐT LẠI BỀN LÂU

Bán tại:

TẤT CẢ CÁC HIỆU LỚN

LIN - YE 1, Ruelle Jules d'abbadie
-- HAIPHONG --

社 行

國 中

China Travel Service

BUREAU DU TOURISME CHINOIS

MAISON FONDÉE EN 1923

Siège Social: 6 Quéens Rd C. Hongkong

Agences et Hotels dans toute la Chine
Singapore, les Etablissements des Détroits

Agence de HAIPHONG

28 Bd Amiral de Beaumont

Téléphone: 284 & 144

Agence de HANOI

58B Route Mandarine

Téléphone: 211

Adresse Télégraphique: CHITRAVEL

CENTRE MÉDICAL DE HANOI

NHÀ THƯƠNG NGŨ TRẠM

167, Boulevard Henri-d'Orléans — Téléphone: 772

CONSULTATIONS ET CLINIQUE

Docteur LUYÊN

Docteur CHUONG

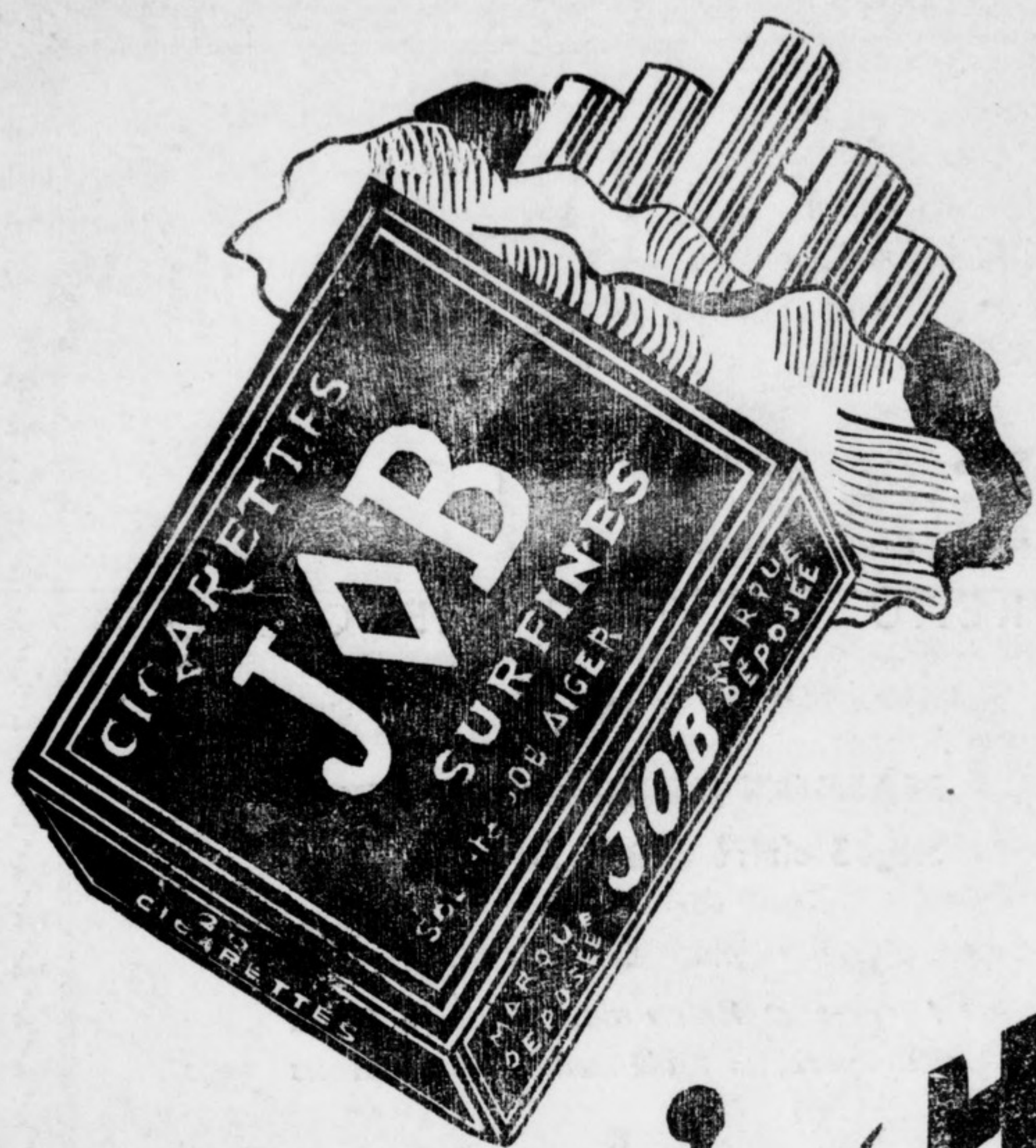
INSTALLATION MÉDICALE MODERNE POUR TRAITEMENT

--

(Rayon X. traitement électrique)

--

CHAMBRES POUR MALADES AVEC TOUT CONFORT

gói đỏ (HAVANE

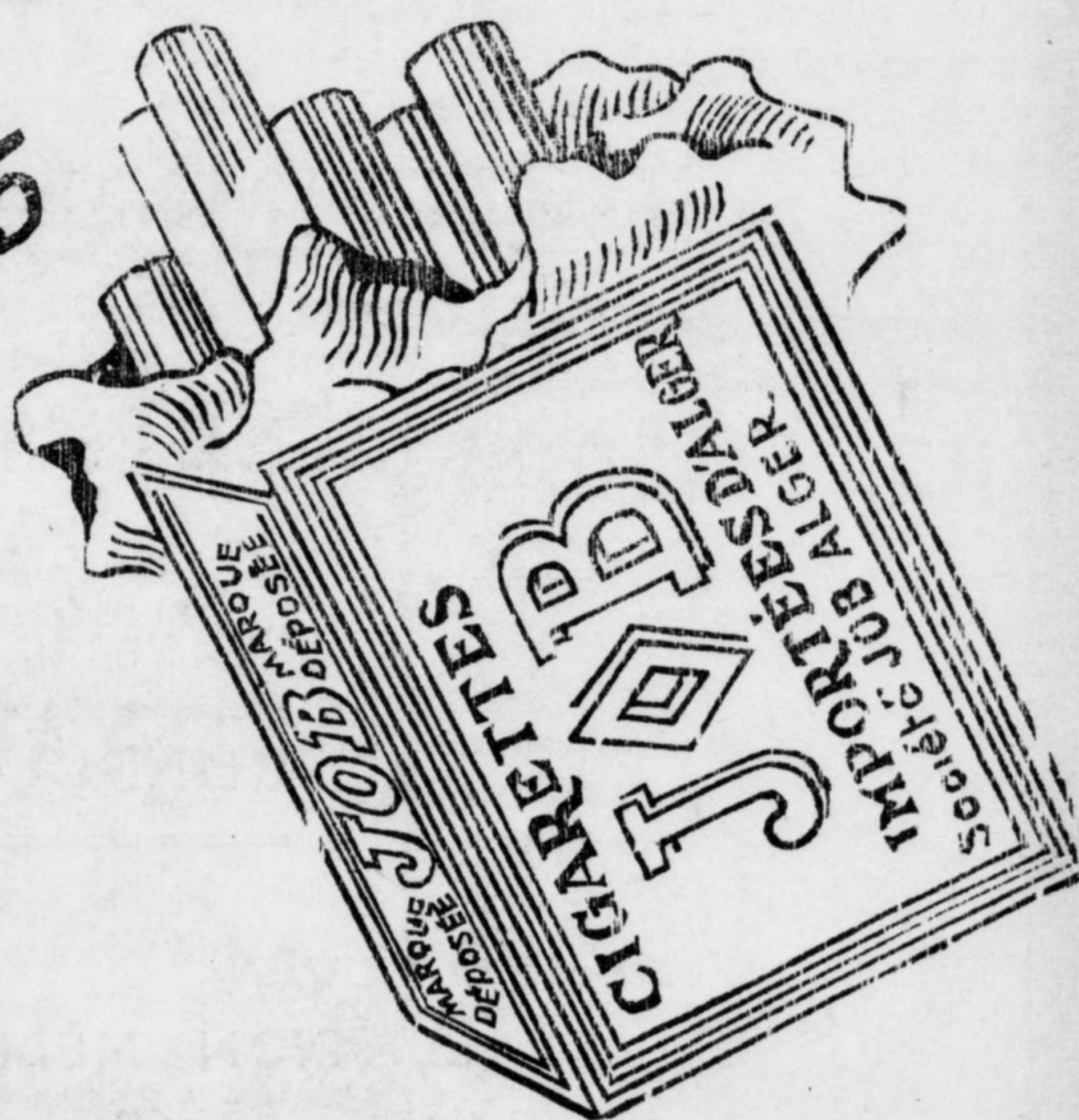
0,12

thêm thuế phòng thủ 0,01

gói xanh

0,07

thêm thuế phòng thủ 0,005

TUYÊN BUÔN TẠI XỨ AN-DÊ-RI